RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY I MIASTA NOWOGRODZIEC za lata 2010 – 2011

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY I MIASTA NOWOGRODZIEC ZA LATA 2010 – 2011

ZAMAWIAJĄCY:

URZĄD MIEJSKI
W NOWOGRODŹCU
UL. RYNEK 1
59-730 NOWOGRODZIEC

WYKONAWCA:

GREEN KEY
POKRZYWNO 93
86 - 330 MEŁNO

AUTORZY:

MGR JOANNA MASIOTA
MGR JOANNA WALKOWIAK

Kwiecień, 2012 r.

SPIS TREŚCI

Rozdział	strona
1. Wstęp	3
2. Ocena realizacji przedsięwzięć z zakresu planu operacyjnego Programu Ochrony Środowiska w okresie od stycznia 2010 roku do grudnia 2011 roku	6
3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska na podstawie wskaźników monitorowania Programu	36
4. Podsumowanie i wnioski	47

1. WSTĘP

Dla Gminy i Miasta Nowogrodziec aktualnie obowiązuje dokument Program Ochrony Środowiska uchwalony w 2011 roku.

Opracowany Program Ochrony Środowiska (zwany dalej Programem lub POŚ) został przyjęty przez Radę Miejską w Nowogrodźcu Uchwałą Nr XII/80/11 z dnia 11.08.2011 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Nowogrodziec na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016.

Do 2011 roku obowiązywał jednak Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Nowogrodziec na lata 2005 – 2012, który uchwalony został przez Radę Miejską w Nowogrodźcu, uchwałą Nr XLIII/321/05 z dnia 30 grudnia 2005 w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Nowogrodziec na lata 2005 – 2012 wraz z Planem Gospodarki Odpadami.

Oba Programy podjęły zadanie wytyczenia i prowadzenia polityki ekologicznej w Gminie i Mieście Nowogrodziec.

Zgodnie z art. 18, ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska (zwany dalej Raportem), który przedstawia Radzie Miejskiej. Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku, o którym mowa powyżej.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), Burmistrz Nowogrodźca ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej opracowany Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska, tak aby każdy mieszkaniec mógł zweryfikować stopień realizacji zamierzeń gminy w zakresie ochrony środowiska.

Ustawodawca nie określił, jaką formę powinien posiadać Raport z realizacji Programu i jakie elementy mają składać się na jego zawartość. Nie zostały opracowane ogólne wytyczne opracowania Raportu, umożliwiające zachowanie układu treści i sposobu przedstawienia rezultatów z realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska obowiązujące we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce. Ustawodawca nie zdyscyplinował również samorządów lokalnych do przestrzegania określonych terminów, w których – od momentu przyjęcia uchwałą Programu Ochrony Środowiska – powinien być przedstawiony i przyjęty Raport z jego realizacji.

Zakres niezbędnych informacji jakie powinien zawierać Raport powinien odpowiadać treści przyjętego POŚ. W Raporcie należy zatem przedstawić postępy w realizacji każdego z zadań zapisanych w Programie lub wyjaśnić powody zaniechania działań lub ewentualnych opóźnień. Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska opisanym w Programie Ochrony Środowiska powinno dać odpowiedź na pytanie – w jakim stopniu udało się zrealizować przedsięwzięcia przyjęte w Programie. Chodzi tu o wszystkie zadania zapisane w POŚ, te realizowane bezpośrednio przez samorząd gminy, jak i wszystkie inne podmioty działające w zakresie ochrony środowiska na jego terenie. Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska powinien, przede wszystkim, zawierać informacje o wykonaniu jakościowym i ilościowym celów oraz zadań postawionych w Programie. Ponadto w Raporcie można umieścić także inne informacje,

które gmina uważa za istotne dla rozwoju systemu działań w zakresie ochrony środowiska na swoim terenie, a które nie wynikają z obecnie obowiązującego Programu ochrony środowiska.

Raport jest zatem próbą weryfikacji i wstępnej oceny wykonania tego, co zostało zapisane w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Nowogrodziec, a co zostało zrealizowane w latach 2010 – 2011.

W niniejszym Raporcie zostały przedstawione zadania i przedsięwzięcia, które były zrealizowane lub rozpoczęte w ramach obowiązujących w latach 2010 - 2011 Programów Ochrony Środowiska, w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2011 r.

Przedsięwzięcia i zadania ujęte zostały w Raporcie w następujących grupach:

1. Ochrona wód i gospodarka ściekowa.
2. Gospodarka wodna i ochrona przed powodzią.
3. Rolnictwo, ochrona powierzchni ziemi i gleb.
4. Ochrona powietrza atmosferycznego.
5. Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych (fauny i flory).
6. Edukacja ekologiczna.
7. Inne zobowiązania Gminy.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych z:

- Urzędu Miejskiego w Nowogrodźcu,
- innych podmiotów prowadzących działalność na terenie Gminy i Miasta, których działania były wpisane w harmonogram zadań w ramach POŚ.

W szczególności podstawą sporządzenia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2010 - 2011 były:

- Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy i Miasta Nowogrodziec za lata 2010 i 2011,
- Sprawozdania statystyczne przekazywane do GUS:
  - sprawozdanie M-06 o wodociągach, kanalizacji i wywozie nieczystości ciekłych gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych za lata 2009, 2010, 2011,
  - sprawozdanie OS-5 z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich za lata 2009, 2010, 2011,
  - sprawozdanie SG-01 gospodarka mieszkaniowa i komunalna za lata 2010, 2011,
  - sprawozdanie SG-01 gospodarka mieszkaniowa i komunalna, część 3B za lata 2010, 2011,
  - sprawozdanie SG-01 leśnictwo i ochrona środowiska za lata 2009, 2010, 2011,
- raporty monitoringu składowiska odpadów komunalnych w miejscowości Nowogrodziec za lata 2009, 2010, 2011,
- dane statystyczne pochodzące z Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- raportów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
- uchwały, postanowienia, porozumienia, decyzje, pozwolenia, umowy pozyskane z Urzędu Miejskiego w Nowogrodźcu,
- materiały przekazane przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Bolesławcu oraz Hydro Tech Sp. z o.o. Nowogrodziec.

Większość zadań inwestycyjnych oraz organizacyjnych z zakresu ochrony środowiska jest realizowana właśnie na szczeblu lokalnym, przez samorząd gminny.

Na obszarze Gminy i Miasta Nowogrodziec ochrona środowiska realizowana jest, zgodnie z przepisami szczególnymi, także przez inne jednostki i instytucje:

- Starostę Bolesławieckiego jako organ ochrony środowiska na szczeblu powiatowym,
- Wojewodę Dolnośląskiego oraz podległe mu służby zespolone, dysponujące instrumentami prawnymi w zakresie: reglamentowania prawa do korzystania ze środowiska, kontroli, nadzoru, negocjacji, opiniowania,
- Samorząd Województwa Dolnośląskiego i podległe mu jednostki organizacyjne,
- instytucje finansujące zadania ochrony środowiska,
- Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych we Wrocławiu i Nadleśnictwa działające na tym terenie,
- Kuratorium Oświaty we Wrocławiu,
- administrację niezespoloną (specjalną), a w szczególności: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bolesławcu, Państwową Straż Pożarną, w zakresie ratownictwa ekologicznego.

2. OCENA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZAKRESU PLANU OPERACYJNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA W OKRESIE OD STYCZNIA 2010 DO GRUDNIA 2011

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
OCHRONA WÓD I GOSPODARKA ŚCIEKOWA				
1.	Współpraca z przedsiębiorstwami w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej	**W okresie sprawozdawczym przekazywano środki finansowe dla jednostki realizującej inwestycje w zakresie wod-kan – Hydro Tech Sp. z o.o. Nowogrodziec:**		
		1. Realizacja kolejnych inwestycji w ramach działania: Realizacja gospodarki wodno – ściekowej w Gminie Nowogrodziec, etap I – dokumentacja: - dokumentacja projektowa dla miejscowości: Milików, Gościszów, Parzyce, Zebrzydowa, - uzyskano pozwolenie na budowę, - koszty poniesione na: koszty dokumentacji, opłat przyłączeniowych, uzgodnień, aktualizacji użytków, wycen, odpisów, podziału działek.	2010 (wydatki inwestycyjne)	plan wydatków na 2010 r.: - 844 149 zł wydatki 2010 r. – **841 360,93 zł** (wykonanie 99,67 %) + środki niewygasające z 2009 r. – **112 734 zł**
		2. Budowa wodociągu do SSE: - zakup rozdzielni elektrycznej na ujęcia wody w Gierałtowie oraz agregat prądotwórczy (korzystano z dofinansowania z UE w ramach środków z RPO w Urzędzie Marszałkowskim).		plan wydatków na 2010 r.: - 66 432,00 zł wydatki 2010 r. – **66 270,72 zł** **z budżetu – 30 147,47 zł** **ze środków UE – 36 123,25 zł** (wykonanie 99,75 %)
		3. Dokonano aportu w formie pieniężnej do Hydro-Tech jako wkład własny na realizację etapów gospodarki wodno – ściekowej (zgodnie z Uchwałą nr LIII/381/09 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dn. 22.12.09 r: - kolektor tłoczny do SSE, - budowa oczyszczalni, - środki na VAT, - budowa wodociągu i kanalizacji w Nowogrodźcu, - funkcjonowanie podmiotu.		plan wydatków na 2010 r.: - 975 000 zł wydatki 2010 r. – **975 000 zł** (wykonanie 100 %)
		Aport w formie pieniężnej do spółki Hydro-Tech, który stanowi wkład własny na realizacje etapów gospodarki wodno-ściekowej i funkcjonowanie JRP.		wydatki 2011 r. – **700 000 zł**

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Współpraca z przedsiębiorstwami w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej	4. Koszty postępowania sądowego w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawie zwrotu środków za wybudowanie przyłączy wodociągowych.	2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2011 r. – **1 722 zł**
		Dane na temat stanu inwestycji budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków w ramach projektu :Rozwiązanie gospodarki wodno – kanalizacyjnej w Gminie Nowogrodziec – Etap Ia		
		Szczegółowe omówienie działań Hydro-Tech Sp. z o.o. w zakresie inwestycji – Przebudowa i budowa oczyszczalni ścieków w Nowogrodźcu: - oczyszczalnia ścieków zbudowana była przez firmę ECOSERVICE Sp. z o.o. Zielona Góra, usługi Inżyniera Kontraktu świadczyła firma SAFEGE S.A., - 11.08.2010r. - nastąpiło przekazanie placu budowy, - 03.09.2010r. – rozpoczęto roboty budowlane (zakończenie prac miało nastąpić 31.12.2011r., umowę aneksowano na zakończenie robót dnia 19.02.2012r.), - wyszczególnienie wykonanych robót: budynek urządzeń do mechanicznego podczyszczania ścieków, przepompownia główna nr 4, komora predenitryfikacji i defosfatacji z kom. rozdz. ścieków, blok biologiczny, pompownia recyrkulacyjna osadu nr 7, komora tlenowa stabilizacji osadu nr 8A/B, komora rozdziału osadu nadmiernego nr 12, przepompownia ścieków oczyszczonych nr 11, komora pomiarowa nr 15, magazyn osadu odwodniowego + budynek garażowy, budynek techniczny, socjalny, magazyn koagulanta, wylot do rzeki, schody żelbetowe, rurociągi międzyobiektowe, drogi, place, chodniki, ogrodzenie, zieleń, skarpa, roboty budowlane, wyposażenie, rozruch, przebudowa słupa SN – ogólna wartość prac **10 458 796,72 zł netto – stan na 29.02.2012r.** (plan wydatków 10 221 211,36 zł netto, wykonanie 102,32 %). - w lutym 2012 r. Hydro-Tech Sp. z o.o. otrzymał pozwolenie na użytkowanie oczyszczalni ścieków w Nowogrodźcu.		
1. cd.	Współpraca z przedsiębiorstwami w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej	**Szczegółowe omówienie działań Hydro-Tech Sp. z o.o. w zakresie inwestycji – Budowa i rozbudowa sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej w Nowogrodźcu:** - budowa sieci wykonywana była przez Konsorcjum Firm: Przedsiębiorstwo konserwacji Urządzeń Wodnych i Melioracyjnych MELIOBUD Sp. z o.o. w Nowogrodźcu, FUNAM Sp. z o.o. Wrocław, WODROPOL S.A. Wrocław, usługi Inżyniera Kontraktu świadczyła firma SAFEGE S.A., - 17.06.2010r. – przekazanie placu budowy, - 09.07.2010r. – rozpoczęto prace budowlane (zakończenie prac planowano na 31.12.2011r., umowę aneksowano na 30.03.2012r.), - wyszczególnienie wykonanych robót: Zadanie 1 – budowa i rozbudowa sieci wodociągowej w Nowogrodźcu i Zadanie 2 – Przebudowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Nowogrodźcu (etap I: sieć wodociągowa, kanalizacja grawitacyjna, kanalizacja tłoczna, roboty drogowe, przepompownia PS 10, 11, 13, etap II – sieć wodociągowa, kanalizacja grawitacyjna, kanalizacja tłoczna, roboty drogowe, przepompownia PS 10, 2, 5, 6, PD 1, 2, 6, 7, 8, system monitoringu przepompowni ścieków) oraz Zadanie 3 – Budowa przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych w Nowogrodźcu - ogólna wartość prac **16 634 733,93 zł netto – stan na 29.02.2012r.** (plan wydatków 15 497 220,22 zł netto, wykonanie 107,34 %), - w lutym 2012 r. Hydro-Tech Sp. z o.o. rozpoczął działania w celu uzyskania pozwolenia na użytkowanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Nowogrodźcu.		

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Współpraca z przedsiębiorstwami w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej	**Podsumowanie działań inwestycyjnych <u>w zakresie budowy oczyszczalni ścieków oraz sieci wodociągowo – kanalizacyjnej</u>** **Koszty – stan na 29.02.2012r.** - **oczyszczalnia ścieków** - ogólna wartość prac **10 458 796,72 zł netto** (plan wydatków 10 221 211,36 zł netto, wykonanie 102,32 %), - **sieć wod-kan** - ogólna wartość prac **16 634 733,93 zł netto** (plan wydatków 15 497 220,22 zł netto, wykonanie 107,34 %). **Dofinansowanie:** - Ministerstwo Środowiska 24.11.2009r. podjęło decyzję o przyznaniu dotacji w kwocie 34,5 mln zł. Na jej podstawie 22.01.2010r. zawarto z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu umowę o dofinansowanie projektu. - Na realizację projektu pierwotnie przeznaczono kwotę 62,5 mln zł. W wyniku szybkiego i sprawnego przeprowadzenia przetargów uzyskano oszczędności. **Całkowity koszt realizacji inwestycji wyniósł około 30 mln zł.** - **Wsparcie finansowe projektu ze środków unijnych (Program Operacyjny Infrastruktury i Środowisko) wyniosło prawie 20 mln zł + pomoc WFOŚiGW Wrocław w postaci niskoprocentowej pożyczki wyniosła ponad 7,5 mln zł + wkład własny Gminy wyniósł ponad 2,5 mln zł.** **Dane techniczne:** - wydajność oczyszczalni ścieków – **1 650 m^3/dobę**, - sieć wodociągowa – **17,5 km,** - sieć kanalizacji sanitarnej – **15,1 km.**		
		Szczegółowe omówienie działań Hydro-Tech Sp. z o.o. w zakresie kolejnej części inwestycji związanej z wod.-kan. – Realizacja umów przyłączeniowych: - realizacja zadania rozpoczęła się w III kwartale 2011 roku, - maj 2011 r. – rozpoczęto kampanię informacyjną (spotkania z mieszkańcami, ankietowanie, - oczekiwano podpisania 284 umów – do końca lutego 2012 r. podpisano 274 umowy.		
		Szczegółowe omówienie działań Hydro-Tech Sp. z o.o. w zakresie kolejnej części inwestycji związanej z wod.-kan. – Pomoc techniczna dla jednostki realizującej projekt: - podpisanie umowy z ENVI – aktualizacja SIWZ – 8 000 zł (2009 r.), - umowa z ESKO – aktualizacja kosztorysu inwestorskiego – **5 800 zł** (2010 r.), - umowa z ENVI – aktualizacja Studium Wykonalności – **18 500 zł** (2010 r.), - umowa z Kancelarią Prawną NORMA – pomoc prawna – **8 000 zł** (2011 r.).		
		Szczegółowe omówienie działań Hydro-Tech Sp. z o.o. w zakresie kolejnej części inwestycji związanej z wod.-kan. – promocja projektu: - 07.12.2010 r. – ogłoszono przetarg nieograniczony na promocję projektu „Rozwiązanie gospodarki wodno – kanalizacyjnej w Gminie Nowogrodziec – Etap Ia”, - 28.01.2011 r. – podpisano umowę z firmą UNIA Sp. z o.o. Kraków – wartość całkowita zamówienia wynosi 258 400 zł, - organizacja i przeprowadzenie spotkań z mieszkańcami (16.06.11r., 28.07.11r., 13.10.11r.), eventów (25.06.11r.), ogłoszenia prasowe i artykuły (marzec, kwiecień, grudzień 2011r.), wydruki materiałów promocyjnych i informacyjnych (kwiecień 2011r.), materiały audiowizualne o projekcie (czerwiec 2011r.), materiały papiernicze (maj, grudzień 2011r.)		

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań		Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Współpraca z przedsiębiorstwami w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej	**Szczegółowe omówienie działań Hydro-Tech Sp. z o.o. w zakresie kolejnej części inwestycji związanej z wod.-kan. – współpraca z Inżynierem Kontraktu:** - 11.02.2010 r. – podpisano umowę z Inżynierem Kontraktu – firmą SAFEGA S.A. (umowa nr JRP/01/2010), wartość wynagrodzenia – 525 000 zł			
2.	Realizacja ustaleń Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie Wywóz nieczystości płynnych	W zakresie gromadzenia nieczystości ciekłych przez właścicieli nieruchomości latach 2010 – 2011 obowiązywał Regulamin utrzymania czystości porządku na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec przyjęty Uchwałą Nr XLVI/351/06 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 17.03.2006 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec.			
		Na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec zezwolenie na wywóz nieczystości płynnych posiada 6 przedsiębiorstw:	Nr decyzji		koszty administracyjne koszty zależne od podpisanej umowy
		1. *Mudrak Jadwiga – Wywóz nieczystości płynnych* *ul. Mickiewicza 21B* *59-730 Nowogrodziec*	RN.OS.7514/42/2003 z dn. 16.02.2004 ważna do 01.03.2014		
		2. *Przedsiębiorstwo transportowo – usługowe* *Brzuchowski Mieczysław* *ul. Kolejowa 3* *59-730 Nowogrodziec*	RN.OS.7514/11/2004 z dn. 19.05.2004 ważna do 20.05.2014		
		3. *Maziarz Iwona BATRIX* *Zebrzydowa 2*	WII.OS.7610/6/2010 z dn. 16.04.2010 ważna do 04.05.2014		
		4. *Hydro-Tech Sp. z o.o.* *ul. Młyńska 3a* *59-730 Nowogrodziec*	WII.OS.7630-1/2009 z dn. 10.09.2009 ważna do 14.09.2019 //		
		5. *MZGK Sp. z o.o.* *ul. Staszica 6* *Bolesławiec*	WII.OS.7610/13/2010 z dn. 27.08.2010 ważna do 27.08.2020		
		6. *SIMEKO Sp. z o.o.* *al. Jana Pawła II 33* *Jelenia Góra*	WK.6220.18.2011.OS z dn. 28.11.2011 ważna do 01.12.2021		

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
2. cd.	Realizacja ustaleń Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie Ilość odebranych nieczystości płynnych	W roku 2010 z terenu Gminy i Miasta przedsiębiorstwa odebrały od właścicieli nieruchomości następujące ilości nieczystości płynnych: **- Hydro-Tech – 15 560,795 m^3**, **- Mieczysław Brzuchowski – 4 345,616 m^3**, **- Jadwiga Mudrak – 3 899,631 m^3**, **- BATRIX – 2 366,443 m^3** (do połowy roku usługa świadczona przez Sławomir Maziarz – 1 288,500 m^3).	2010 – 2011 (wydatki bieżące - zadanie stale realizowane w okresie sprawozdawczym)	koszty zależne od podpisanej umowy
		W roku 2011 z terenu Gminy i Miasta przedsiębiorstwa odebrały od właścicieli nieruchomości następujące ilości nieczystości płynnych: **- Hydro-Tech – 13 695,957 m^3**, **- Mieczysław Brzuchowski – 3 364,484 m^3**, **- Jadwiga Mudrak – 4 951,543 m^3**, **- BATRIX – 4 664,900 m^3**.		
		W okresie sprawozdawczym z budżetu gminy pokrywane były koszty wywozu ścieków z obiektów użyteczności publicznej oraz opłaty za wodę.		brak danych kosztowych
3.	Realizacja ustaleń Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie Taryfy za gospodarkę komunalną	1. W roku 2010 obowiązywała uchwała Nr LII/375/09 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 10.12.2009 r. w sprawie ustalenia maksymalnych stawek cen za wywóz nieczystości stałych i płynnych obowiązujących na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec w roku 2010: - wywóz pojazdem asenizacyjnym – 1m^3 nieczystości płynnych – **21 zł.**		
		W roku 2011 obowiązywała uchwała Nr VIII/41/11 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 31.03.2011 r. w sprawie ustalenia maksymalnych stawek cen za wywóz nieczystości stałych i płynnych obowiązujących na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec w roku 2011: - wywóz pojazdem asenizacyjnym – 1m^3 nieczystości płynnych – **21 zł.**		
		2. W roku 2010 obowiązywała uchwała Nr LII/374/09 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 10.12.2009 r. w sprawie zatwierdzenia taryf dla zbiorowego zaopatrzenia i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec: a) za wodę z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia (brutto): - gospodarstwa domowe oraz gmina – **2,77 zł/m^3** (stała opłata abonamentowa na 1 odbiorcę – 3,58 zł/odb./m-c), - pozostali odbiorcy – **3,21 zł/m^3** (stała opłata abonamentowa na 1 odbiorcę – 10,17 zł/odb./m-c), b) za ścieki sanitarne i przemysłowe wprowadzane do urządzeń zbiorowego odprowadzania i zaopatrzenia: - gospodarstwa domowe – **3,85 zł/m^3** (stała opłata abonamentowa na 1 odbiorcę – 3,36 zł/odb./m-c), - pozostali odbiorcy – **4,60 zł/m^3** (stała opłata abonamentowa na 1 odbiorcę – 8,45 zł/odb./m-c).		

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
3. cd.	Realizacja ustaleń Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie Taryfy za gospodarkę komunalną	W roku 2011 obowiązywała uchwała Nr IV/6/10 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 15.12.2010 r. w sprawie zatwierdzenia taryf dla zbiorowego zaopatrzenia i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec: a) za wodę z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia (brutto): - gospodarstwa domowe oraz gmina – **3,12 zł/m^3** (stała opłata abonamentowa na 1 odbiorcę – 3,62 zł/odb./m-c), - pozostali odbiorcy – **3,62 zł/m^3** (stała opłata abonamentowa na 1 odbiorcę – 10,26 zł/odb./m-c), b) za ścieki sanitarne i przemysłowe wprowadzane do urządzeń zbiorowego odprowadzania i zaopatrzenia: - gospodarstwa domowe – **4,32 zł/m^3** (stała opłata abonamentowa na 1 odbiorcę – 3,39 zł/odb./m-c), - pozostali odbiorcy – **5,29 zł/m^3** (stała opłata abonamentowa na 1 odbiorcę – 8,53 zł/odb./m-c).		
GOSPODARKA WODNA I OCHRONA PRZED POWODZIĄ				
1.	Melioracja i modernizacja urządzeń wodnych Współpraca ze Spółką Wodną	1. Składki na rzecz spółek wodnych za rowy melioracyjne będące własnością Gminy.	2010 - 2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2010 r. – **802,72 zł** wydatki 2011 r. – **822 zł**
		2. Dofinansowanie modernizacji cieków wodnych – odbudowa i umocnienie brzegów wraz z pogłębieniem: - Czerna Wielka – 4,61 km (obręb Gierałtów), - Gościszowski Potok – 4,90 km (obręb Gościszów).	2010 - 2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2010 r. – **5 200,00 zł + 5 200,00 zł = 10 400,00 zł**
		Dotacje dla województwa na udrożnienie cieków wodnych – konserwacja: - Wykrotnica – 7,3 km (m. Wykroty i Zagajnik).		wydatki 2011 r. – **10 600,00 zł**
		3. Dofinansowanie konserwacji i odbudowy rowów melioracyjnych w miejscowościach: - Czerna – 1 235 m, Gierałtów – 1 316 m, Parzyce – 1 065 m, Wykroty – 4 206 m, Zabłocie – 623 m, Zagajnik – 690 m, Zebrzydowa – 1 800 m.	2010 - 2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2010 r. – **10 000 zł**
		Dofinansowanie konserwacji rowów melioracyjnych (dla spółek wodnych) w miejscowościach: - Czerna – 900 m, Gierałtów – 1 500 m, Parzyce – 800 m, Zabłocie – 700 m, Zagajnik – 200 m, Zebrzydowa – 600 m.		wydatki 2011 r. – **10 200 zł**
2.	Zarządzanie kryzysowe związane z powodzią	1. W 2010 r, wydatkowano środki na usuwanie skutków klęsk żywiołowych: - zakup piasku i jego transport – zabezpieczenie wałów przeciwpowodziowych, zakup żywności dla OSP.	2010	wydatki 2010 r. – **10 299 zł**

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
ROLNICTWO, OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB				
1.	Rekultywacja składowiska odpadów	1. W 2010 r. wydatkowano środki na kontynuację rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne w Nowogrodźcu przy ul. Mickiewicza: - poszczególne etapy rekultywacji zostały zrealizowane przez Wykonawców wyłonionych w wyniku przeprowadzonej procedury przetargowej, - w 2010 r. zrealizowano Część etapu II i etap III, - obejmowały one: roboty rekultywacyjne oraz roboty zagospodarowania terenu w zakresie: dostawa i montaż tablic informacyjnych, wykonanie warstwy odgazowania o gr. 15 cm, umocnienie czaszy i skarp składowiska matą bentonitową, zakotwiczenie uszczelnienia w rowie kotwiącym, wykonanie warstwy drenażowej gr. 15 cm, wykonanie poduszki żwirowej gr. 15 cm, wykonanie warstwy drenażowej, wykonanie warstwy gruntu inertnego gr. 60 cm; wykonanie studni odgazowujących - 5 szt.; zabezpieczenie czaszy i skarp składowiska siatką przeciwerozyjną, wykonanie trawników, sadzenie drzew i krzewów; roboty zagospodarowania terenu: wykonanie drogi dojazdowej i placu manewrowego; likwidacja brodzika; remont ogrodzenia.	2010 - 2011 (wydatki inwestycyjne)	wydatki 2010 r. – **786 051,53 zł** **z budżetu – 83 907,75 zł** **ze środków UE – 702 143,78 zł**
		2. Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne w Nowogrodźcu ul. Mickiewicza – zadanie zakończono, złożono wniosek o ostatnią płatność w związku z umową o dofinansowanie.		plan na 2011 r. – 150 047 zł wydatki 2011 r. – **147 035,47 zł** **+ wydatki spoza projektu – 431,73 zł** (wykonanie 97,99 %)
		3. Gmina Nowogrodziec, w zakresie zarządzania składowiskiem odpadów podpisała porozumienie z firmą Hydro-Tech Sp. z o.o. w Nowogrodźcu, w celu finansowania działań dotyczących prowadzenie monitoringu wpływu składowiska na środowisko. Porozumienie obejmuje: a) badania wpływu składowiska odpadów oraz jego obsługa, b) wywóz odcieków ze składowiska odpadów na oczyszczalnię ścieków. Podpisano następujące porozumienia: w dniu 26.02.2010 r. oraz w dniu 02.02.2011 r. + aneks z dn. 14.12.2011 r. (umowy rozliczano na podstawie wystawionych faktur).	2010 - 2011	wydatki 2010 r. – **10 000 zł** a) 6 500 zł b) 3 500 zł wydatki 2011 r. – **12 000 zł** a) 6 734,25 zł b) 5 265,75 zł

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Rekultywacja składowiska odpadów	**Wyniki badań monitoringowych za lata 2010 - 2011** **2010** a) Wody podziemne w 2010 roku monitorowane były za pomocą otworów: P-2 oraz studni (analizy laboratoryjne obejmowały podstawowy zakres wskaźników). Z punktu P-5 nie były pobierane próby z powodu zasypania otworu do głębokości 0,85 m. Wody podziemne pobrane ze studni charakteryzują się niskimi, odpowiadającymi I klasie jakości wód wartościami PEW. Wartości OWO klasyfikują się do V i IV klasy jakości. Nie stwierdzono podwyższonych wartości badanych metali ciężkich. W piezometrze P2 monitorującym wody wypływające ze składowiska stwierdzono, że wszystkie badane wartości mieszczą się w granicach I klasy jakości (dobry stan chemiczny). W stosunku do wyników badań z roku 2009 nie odnotowano istotnych zmian wartości analizowanych parametrów. b) Próbki wód powierzchniowych pobrano z punktu W-1 (glinianka) położonego na pd.-zach. od składowiska oraz w punkcie W-2 źródłowy odcinek rowu. Zakres badań obejmował odczyn (pH). W odniesieniu do wyników badań monitoringowych z roku 2009 nie odnotowano istotnych zmian wartości analizowanego parametru. c) Badani wód odciekowych ze składowiska odpadów - na podstawie badań laboratoryjnych próbek wód odciekowych nie stwierdzono podwyższonych zawartości żadnego z badanych wskaźników zanieczyszczenia w ściekach przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych. d) Skład gazu z punktu pomiarowego charakteryzuje się wysoką zawartością tlenu przy nieznacznym udziale dwutlenku węgla i metanu. **2011** a) Wody podziemne w 2011 r. monitorowane były za pomocą studni. W pierwszej i drugiej serii pomiarowej z piezometru P5 oraz w pierwszej serii z otworu P2 nie pobrano próbek do badań, ponieważ otwory były niedrożne. Natomiast piezometr P2 w drugiej serii badań był suchy, w związku z czym nie istniała możliwość poboru próbki i przeprowadzenia badań laboratoryjnych. Wody podziemne pobrane ze studni charakteryzują się lekko podwyższonymi, odpowiadającymi II klasie jakości wód wartościami OWO w obu seriach badawczych oraz PEW w drugiej serii. Stwierdzono podwyższoną wartości cynku w pierwszym półroczu charakterystyczną dla II klasy jakości. Pozostałe badane parametry mieściły się w zakresie dla wód I klasy jakości wód podziemnych. W stosunku do wyników badań monitoringowych z roku 2010 nie odnotowano istotnych zmian. b) Próbki wód powierzchniowych pobrano z tych samych punktów. Zakres badań obejmował odczyn (pH). W odniesieniu do wyników badań monitoringowych z roku 2010 nie odnotowano istotnych zmian. c) Na podstawie badań laboratoryjnych próbek wód odciekowych nie stwierdzono podwyższonych zawartości żadnego z badanych wskaźników zanieczyszczenia w ściekach przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych. d) Skład gazu z punktu pomiarowego charakteryzuje się wysoką zawartością tlenu przy nieznacznym udziale dwutlenku węgla i metanu.		

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO				
1.	Modernizacja dróg gminnych	1. W 2010 r. wydatkowano z budżetu gminy środki finansowe na drogi wojewódzkie i gminne.	2010 (wydatki bieżące)	wydatki 2010 r. ogółem – **2 716 413,90 zł**
		a) Dofinansowano remont drogi wojewódzkiej na odcinku 1,125 km od ronda w Jeleniowie (dr. nr 94) do wjazdu do SSE w miejscowości Wykroty: - położono nową nawierzchnię bitumiczną, - poszerzono pobocza, - odbudowano rowy i przepusty.		a) wydatki 2010 r. – **279 000,00 zł**
		b) Bieżące utrzymanie dróg w 2010 r.: - remont drogi gminnej w Gierałtowie dz. nr 120,119/20 (remont drogi - 0,376 km o nawierzchni tłuczniowej), - remont ul. Wiśniowej obręb Milików – Nowogrodziec (odc. 1 i 2 o dł. 0,444 km o nawierzchni tłuczniowej, odc. 3 o dł. 40 m o nawierzchni bitumicznej), - ocieplenie wodociągu w ul. Wiśniowej, - remont przepustów drogowych w m. Nowej Wsi, w Kierżnie, Gierałtowie, Parzycach, Wykrotach, Nowogrodźcu przy ul. Łużyckiej, - remont odwodnienia ul. Leśnej w Zagajniku, - remont drogi gminnej w Milikowie, koło świetlicy – utrwalenie powierzchniowe, - koszenie poboczy dróg gminnych, - progi zwalniające Gościszów 2 szt., - utrwalenie powierzchniowe drogi w Parzycach, - remont drogi dojazdowej do Szkoły Podstawowej w Gościszowie, - znakowanie poziome: ul. Rynek, Krótka, Sienkiewicza, Kościuszki, Lubańska w ramach zmiany organizacji ruchu, - remont cząstkowy asfaltowych dróg gminnych masą bitumiczną – uzupełnienie ubytków o łącznej pow. 1 791,50 m^2, - remont bieżący dróg tłuczniowych - łącznie 9 722 m^2 dróg m.in. Zagajnik ul. Leśna, Wykroty część ul. H. Sawickiej, ul. Polnej i ul. Mickiewicza, większe odcinki dróg m.in. w Gierałtowie, Parzycach, Zabłociu, - naprawy wiat przystankowych na terenie Gminy, - odwodnienie drogi gminnej w Gierałtowie, - utwardzenie poboczy przy drodze gminnej w Zebrzydowej - projekty organizacji ruchu, projekty remontów, ściąganie tablic, naprawa progów zwalniających, mapy.		b) wydatki 2010 r. – **687 620,34 zł**

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Modernizacja dróg gminnych	c) Zimowe utrzymanie dróg	2010 (wydatki bieżące)	c) wydatki 2010 r. – **203 081,84 zł**
		d) Inwestycje w zakresie dróg w 2010 r. prowadzone w ramach partnerstwa z powiatem bolesławieckim (umowy o partnerstwie): d1) budowa chodnika przy drodze nr 2274D w m. Zabłocie - wybudowano 210 mb (275,6 m^2) chodnika z odwodnieniem drogowym. d2) przebudowa drogi nr 2283D w Czernej - położono nową nawierzchnię bitumiczną na dł. 800 mb (3 503 m^2), odbudowano rowy odwadniające i przepusty drogowe. d3) Budowa chodnika przy drodze nr 2279D w Gierałtowie - wybudowano 1 145 mb (1 297,6 m^2) chodnika z elementami odwodnienia drogowego. d4) Budowa chodnika przy drogach powiatowych nr 2274D i 2296D w Nowogrodźcu - wybudowano 780 mb (1 014 m^2) chodnika przy ul. Nowogrodzkiej w kierunku do nowobudowanego cmentarza komunalnego. d5) Odnowa zapobiegawcza nawierzchni drogi nr 2496D Gościszów – Nowogrodziec - odnowiono 3 800 mb (22 800 m^2) nawierzchni bitumicznej. d6) Budowa zatok autobusowych i chodnika przy drodze nr 2279D w Wykrotach - wykonano zatokę autobusową 93 m^2 oraz chodnik o dł. 133 mb (293,4 m^2).	2010 (wydatki inwestycyjne)	d) plan na 2010 r. – 516 254,82 zł wydatki 2010 r. ogółem – **511 876,05 zł** **w ramach współpracy z powiatem** (wykonanie 99,15 %) d1) plan na 2010 r. – 70 000 zł wydatki 2010 r. – **dotacja 67 871,98 zł (100 % kosztów)** (wykonanie 96,96 %) d2) plan na 2010 r. – 115 000 zł wydatki 2010 r. – **dotacja 113 442,92 zł (50 % kosztów)** (wykonanie 98,65 %) d3) plan na 2010 r. – 110 700 zł wydatki 2010 r. – **dotacja 110 637,18 zł (50 % kosztów)** (wykonanie 99,94 %) d4) plan na 2010 r. – 77 410 zł wydatki 2010 r. – **dotacja 77 409,00 zł (50 % kosztów)** (wykonanie 100 %) d5) plan na 2010 r. – 115 400 zł wydatki 2010 r. – **dotacja 115 338,80 zł (50 % kosztów)** (wykonanie 99,95 %) d6) plan na 2010 r. – 27 744,82 zł wydatki 2010 r. – **dotacja 27 176,17 zł (50 % kosztów)** (wykonanie 97,95 %)

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Modernizacja dróg gminnych	e) Inwestycje w zakresie dróg w 2010 r. prowadzone na drogach gminnych: e1) Przebudowa drogi gminnej – Czerna nr 747/1 - wykonano odcinek drogi gminnej o nawierzchni asfaltowej - 331,04 mb. e2) Przebudowa drogi gminnej – Czerna nr 732 - projekt odcinka drogi gminnej o dł. 282,87 mb – wyłoniono wykonawcę robót z terminem wykonania 31.05.2011 r. e3) Przebudowa drogi gminnej - Czerna nr 755 - projekt budowlany pod odcinek drogi gminnej o dł. 400 mb w technologii nawierzchni asfaltowej oraz pomiar geodezyjny. e4) Przebudowa drogi gminnej - Parzyce nr 568 - przebudowa drogi o długości 336,0 mb (odcinek drogi o nawierzchni asfaltowej – 87 mb, odcinek drogi gminnej o nawierzchni tłuczniowej – 249 mb. e5) Przebudowa drogi gminnej - Gierałtów nr 818 - projekt budowlany pod drogę gminną o dł. 390 mb o nawierzchni asfaltowej - wyłoniono wykonawcę robót. e6) Przebudowa drogi gminnej - Wykroty ul. Mickiewicza nr 500, 499, 451, 411, 406, 508 - przebudowa drogi gminnej o dł. 1,578 km w technologii nawierzchni asfaltowej z odbudową rowów odwadniających na początkowym odcinku drogi. e7) Przebudowa drogi gminnej w Zebrzydowej nr drogi 0003855D - przebudowa drogi o dł. 700 mb w tym: odcinek drogi gminnej o nawierzchni asfaltowej - 438 mb, na pozostałym odcinku drogi o dł. 262 mb odczyszczono i poprawiono nawierzchnię z kostki brukowej. Udrożniono odwodnienie drogi poprzez oczyszczenie i montaż studzienek kanalizacyjnych. e8) Budowa drogi dojazdowej do cmentarza w Godzieszowie działka nr 171/3 - wykonano drogę odcinek o nawierzchni asfaltowej o dł. 136,77 mb.		e) plan na 2010 r. – 1 155 000 zł wydatki 2010 r. ogółem – **1 034 835,88 zł** **+ wydatki niewygasające** **261 274 zł** (wykonanie 89,60 %) e1) plan na 2010 r. – 123 100 zł wydatki 2010 r. – **108 690,23 zł** (wykonanie 88,29 %) e2) plan na 2010 r. – 100 000 zł wydatki 2010 r. – **99 400,28 zł** **+ w tym wydatki niewygasające** **96 305zł** (wykonanie 99,40 %) e3) plan na 2010 r. – 5 000 zł wydatki 2010 r. – **4 961,99 zł** (wykonanie 99,24 %) e4) plan na 2010 r. – 138 200 zł wydatki 2010 r. – **108 596,03 zł** (wykonanie 78,58 %) e5) plan na 2010 r. – 201 700 zł wydatki 2010 r. – **172 442,57 zł** **+ w tym wydatki niewygasające** **164 969 zł** (wykonanie 85,49 %) e6) plan na 2010 r. – 372 000 zł wydatki 2010 r. – **347 975,81 zł** (wykonanie 93,54 %) e7) plan wydatków na 2010 r. – 165 000 zł wydatki 2010 r. – **147 371,92 zł** (wykonanie 89,32 %) e8) plan na 2010 r. – 50 000 zł wydatki 2010 r. – **45 397,05 zł** (wykonanie 90,79 %)

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Modernizacja dróg gminnych	2. W 2011 r. wydatkowano z budżetu gminy środki finansowe na drogi wojewódzkie i gminne.	2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2011 r. ogółem – **2 757 859,50 zł**
		a) Dotacja celowa do województwa na remont drogi 357 (odcinkami) - podpisano porozumienie w sprawie przekazania dotacji. Remont drogi wojewódzkiej nr 357 (ul. Krótka i Strzelecka w Nowogrodźcu) - podpisano porozumienie w sprawie powierzenia zadania Gminie Nowogrodziec, wykonano dokumentacje techniczną, ogłoszono przetarg, wykonano łącznie na ul. Krótkiej i Strzeleckiej 2 953,14 m^2 drogi łącznie z wymianą podbudowy oraz wybudowano chodniki o powierzchni 507,32 m^2 wraz z krawężnikami o dł. 461,5 mb.		wydatki 2011 r. - **406 400 zł**
		b) Bieżące utrzymanie dróg w 2011 r.: - ul. Cisowa w Milikowie, - odcinek ul. Polnej w Wykrotach, - remont muru oporowego w Nowogrodźcu przy ul. Ogrodowej, - wykonano projekt zmiany organizacji ruchu (Milików i Gościszów), - naprawiono wiaty przystankowe, studzienki odwadniające w Gierałtowie, wyremontowano chodnik w Nowogrodźcu (tył Rynek 1-5), - dostawa tłucznia na drogę koło Zakładów Ceramicznych Przyborsk, - klejenie ubytków, - koszenie poboczy na drogach gminnych, - wyrównanie drogi wewnętrznej w Czernej, - konserwacja rowu i przepustu w Zabłociu, - montaż barierek na mostku na ul. Wesołej w Zagajniku, - wykonano projekty w zakresie stałej organizacji ruchu w Wykrotach na ul. Kolejowej w zakresie wykonania progów zwalniających, w Nowogrodźcu na ul. Robotniczej w zakresie znaków drogowych, - montaż znaków w Nowogrodźcu i Gierałtowie, - remont drogi ul. Wesoła w Zagajniku (jeden odcinek), - remont drogi wewnętrznej w Nowogrodźcu (w stronę formy Meliobud).		b) wydatki 2011 r. – **321 690,30 zł**
		c) Zimowe utrzymanie dróg		c) wydatki 2011 r. – **207 886,74 zł**

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Modernizacja dróg gminnych	d) Inwestycje w zakresie dróg w 2011 r. prowadzone także w ramach partnerstwa z powiatem bolesławieckim (umowy o partnerstwie): d1) dofinansowanie dla powiatu – przebudowa drogi powiatowej nr 2274D Brzeźnik – Nowogrodziec. Wykonano 34 224 m^2 nowej nawierzchni, zjazdy, zatoczki, chodniki wraz z krawężnikami i obrzeżami, d2) przebudowa drogi gminnej w Czernej nr 732, d3) przebudowa drogi gminnej w Gierałtowie nr 818, d4) przebudowa drogi gminnej w Czernej nr 755 – wykonano 486 9 mb drogi o nawierzchni mineralno - asfaltowej, w części utwardzono pobocza, d5) przebudowa drogi gminnej w Gierałtowie nr 182 i 175 – wykonano 415 mb nawierzchni mineralno-asfaltowej, wykonano odwodnienie i przepust drogowy (dofinansowanie z budżetu województwa), d6) przebudowa drogi gminnej w Milikowie nr 574, 575, 576 – wykonano 228 mb nawierzchni mineralno-asfaltowej, odwodnienie i krawężniki, d7) przebudowa drogi gminnej w Wykrotach ul. Kolejowa – wykonano 654 mb nawierzchni mineralno-asfaltowej, odwodnienie rowu przydrożnego, odpływy 118 mb, krawężniki 38 mb oraz 2 przepusty (dofinansowanie z budżetu województwa), d8) przebudowa drogi gminnej w Wykrotach ul. Wyzwolenia - wykonano projekt.	2011 (wydatki inwestycyjne)	d) wydatki 2011 r. ogółem – 1 **821 882,60 zł** d1) plan na 2011 r. – 920 000 zł wydatki 2011 r. – **dotacja 916 808,22 zł** (wykonanie 99,65 %) d2) wydatki 2011 r. – **87 236,28 zł ze środków niewygasających** d3) wydatki 2011 r. – **164 591,78 zł ze środków niewygasających** d4) plan na 2011 r. – 160 000 zł wydatki 2011 r. – **154 450,56 zł** (wykonanie 96,53 %) d5) plan na 2011 r. – 156 000 zł wydatki 2011 r. – **153 665,80 zł + dofinan. z wojew. 47 160 zł** (wykonanie 98,50 %) d6) plan na 2011 r. – 100 000 zł wydatki 2011 r. – **99 089,68 zł** (wykonanie 99,09 %) d7) plan na 2011 r. – 242 000 zł wydatki 2011 r. – **241 141,40 zł + dofinan. z wojew. 49 000 zł** (wykonanie 99,65 %) d8) plan na 2011 r. – 5 000 zł wydatki 2011 r. – **4 899,15 zł** (wykonanie 97,98 %)

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
2.	Modernizacje budynków Wymiana instalacji	1. W roku 2010 realizowano następujące zadania: a) wymiana stolarki okiennej w OSP Nowogrodziec. b) remont Szkoły Podstawowej w Gościszowie – wykonano elewacje na całym budynku, wymieniono posadzki, instalację wod.-kan., CO, oświetlenie, okna, wyremontowano sanitariaty. c) remont budynku administracyjnego przy wejściu głównym na terenie szpitala oraz wymiana stolarki okiennej w budynku. d) wykonano zadanie - Modernizacja przychodni publicznej w Nowogrodźcu - wykonano wymianę pokrycia dachowego. e) wykonano roboty polegające na montażu urządzeń grzewczych wraz z instalacją wewnętrzną na gaz ziemny w Sali gimnastycznej oraz roboty instalacyjne w kotłowni mające na celu zmianę paliwa z oleju napędowego na gaz ziemny. f) przebudowa domu kultury „Promyk" – wyremontowano elewację, wymieniono okna i drzwi wejściowe, zmieniono pokrycie dachowe i orynnowanie wraz z uzupełnieniem więźby dachowej.	2010 – 2011 (wydatki inwestycyjne)	wydatki 2010 r. – ogółem **997 799,94 zł** a) plan na 2010 r. – 20 000 zł wydatki 2010 r. - **15 383,15 zł** (wykonanie 76,92 %) b) plan na 2010 r. – 5 233 000 zł wydatki 2010 r. – **479 315,89 zł** (wykonanie 91,65 %) + ze środków niewygasających – **200 000 zł z 2009 r.** c) plan na 2010 r. – 180 000 zł wydatki 2010 r. – **180 000,00 zł** (wykonanie 100 %) d) wydatki 2010 r. – **66 818,63 zł ze środków niewygasających z 2009 r.** e) plan na 2010 r. – 135 000 zł wydatki 2010 r. – **101 600,00 zł** w tym wydatki niewygasające 91 000,00 zł (wykonanie 75,26 %) f) plan wydatków na 2010 r. – 199 769 zł wydatki 2010 r. – **154 682,27 zł** (wykonanie 77,43 %)

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
2. cd.	Modernizacje budynków Wymiana instalacji	2. W roku 2011 realizowano następujące zadania: a) zakup pieca CO wraz z montażem do SP W Gierałtowie, b) przebudowa Przedszkola Publicznego w Nowogrodźcu – współpraca gmin Nowogrodziec i Konigswartha w zakresie inwestycji i edukacji dla rozwoju dzieci - projekt realizowany ze środków EWT Polska –Saksonia – wykonano modernizację całego budynku wraz z kotłownią oraz uporządkowano teren wokół Przedszkola, c) przebudowa domu kultury „Promyk" – przebudowano stropy, podłogi, posadzki, ściany wewnętrzne, wymieniono stolarkę drzwiową, instalacje, d) modernizacja kotłowni i zasilania w c.o. budynku GCKiS przy ul. Lubańskiej i Sali gimnastycznej. Zmodernizowano kotłownię wraz ze sposobem ogrzewania budynku Sali sportowej, rozprowadzono instalację gazową w kotłowni, kuchni, na I piętrze budynku, w budynku Sali sportowej oraz wykonano przyłącza do obu budynków.	2011 (wydatki inwestycyjne)	wydatki 2011 r. - ogółem **2 037 742,70 zł** a) plan na 2011 r. – 20 910 zł wydatki 2011 r. - **20 910 zł** (wykonanie 100 %) b) plan na 2011 r. – 1 487 214 zł wydatki 2011 r. – **1 473 735,58 zł** (wykonanie 99,09 %) + ze środków niewygasających – **61 264 zł z 2010 r.** c) wydatki 2011 r. – **531 618,60 zł** + dofinansowanie – **329 040 zł** (planowane do zwrotu w 2012r.) d) plan na 2011 r. – 11 170 zł wydatki 2011 r. – **11 160,65 zł** (wykonanie 99,92 %) + ze środków niewygasających z 2010 r. – **80 235,57 zł**
3.	Energetyka	1. Kompleksowa wymiana oświetlenia drogowego w gminie Nowogrodziec – wymieniono 822 lamp na energooszczędne oraz na istniejących słupach zainstalowano 69 lamp na terenie całej Gminy. Koszt zadania uregulowano z wydatków niewygasających roku 2009 – w kwocie 248 404 zł, natomiast wydatek 2010 roku wynosi - 994,00 zł.	2010	wydatki 2010 r. – **944,00 zł** + ze środków niewygasających z 2009 r. wydatkowano **- 248,404 zł**
		2. Wykonanie audytu energetycznego – analiza konieczna przy przetargu na zakup energii elektrycznej.	2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2011 r. – **3 075 zł**

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
OCHRONA I RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH (FAUNY I FLORY)				
1.	Utrzymanie zieleni w mieście i gminie	1. W 2010 roku utrzymaniem zieleni na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec zajmowała się firma Maciej Jagielski „Ogrody Jagielski", Bolesławice 239b, 59-700 Bolesławiec – umowa z Gminą Nr ZP.342/09/10 z dn. 19.04.2010r. Firmę wybrano na podstawie przetargu nieograniczonego. Umowa zawierała następujące zobowiązania finansowe – wynagrodzenie ryczałtowe 133 482,50 zł w całości. Płatności Gmina dokonywała po przedstawieniu faktury. Pielęgnacja zielni obejmowała następujące miejsca: Rynek, Plac R. Wróblewskiego, plac pomiędzy ul. Bolesławiecką i 1-go Maja (5 500 m²), ul. Słowackiego: trawnik przy „żółtym stawie" (600 m²), ul. Słowackiego: skarpa przy „żółtym stawie" (3 700 m²), ul. Słowackiego: kort i trawnik wzdłuż ulicy (2 000 m²), ul. Lubańska i Wiosenna - trawniki (1 600 m²), ul. Lubańska i Wiosenna - skarpa (1 100 m²), ulice Kościelna, Szpitalna, Ogrodowa, Krótka (2 650 m²), ul. Sienkiewicza z parkingiem (2 300 m²), ul. Młyńska - skarpa (1 700 m²), ul. Asnyka - teren trawiasty między ul. Asnyka i kompleksem boisk „Orlik 2012" (1 800 m²), ul. Strzelecka (1 600 m²), ul. Kolejowa z parkiem (5 300 m²), ul. B. Chrobrego (900 m²), ul. H. Brodatego (350 m²), ul. 1-go Maja 14-22 (1 150 m²), żywopłot przy ul. Chrobrego i Rynek 1-5 (220 m²), Rynek, Plac R. Wróblewskiego (220 m²), drzewa przy ul. Sienkiewicza, Wesołej, Kolejowej i Rynek (głogi), boiska gminne w miejscowościach: Milików (6 400 m²), Parzyce (8 300 m²), Wykroty (8 400 m²), Zabłocie (5 400 m²), Gierałtów (9 100 m²), Zebrzydowa (7 700 m²), Czerna (6 400 m²), Nowogrodziec „boczne" z otoczeniem (7 800 m²) oraz stadion miejski w Nowogrodźcu utrzymanie kompleksowe (11 124 m²). Umowa obejmowała następujące usługi: - pielęgnacja trawników i nawierzchni trawiastych polegająca na: mechanicznym koszeniu trawy z podkaszaniem, wygrabienie skoszonej trawy, usuwaniu skoszonej trawy poza teren wraz z utylizacją, usuwanie liści, zasilanie nawozami, zabiegi chemiczne i podlewanie, - pielęgnacja trawników i nawierzchni trawiastych polegająca na: mechanicznym koszeniu trawy z podkaszaniem, usuwanie liści itp., - pielęgnacja żywopłotów liściastych polegająca na: przycięciu żywopłotu z 3 stron, zebraniu gałązek i liści wraz z usunięciem i utylizacją, wiosennym nawożeniu, usuwanie chwastów i spulchnianie ziemi wokół roślin,	2010	wydatki 2010 r. - za 04.2010 – 13 348,25 zł - za 05.2010 – 26 696,50 zł - za 06.2010 – 20 022,37 zł - za 07.2010 – 20 022,37 zł - za 08.2010 – 20 022,37 zł - za 10.2010 – 6 674,13 zł - za 11.2010 – 6 674,13 zł - za 12.2010 – 6 675,13 zł

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Utrzymanie zieleni w mieście i gminie	- pielęgnacja klombów obsadzonych różami polegająca na: zabezpieczeniu na okres zimowy oraz wiosenne odkrycie roślin, wiosenne przycięcie krzewów, nawożenie i podlewanie, usuwanie chwastów i spulchnianie ziemi wokół roślin, wyrównywanie brzegów kwietników, wiosenna wymiana uszkodzonych krzewów, - obsadzanie kwietników, waz i skrzynek roślinami kwietnikowymi jednorocznymi w zakresie: przekopania gleby rodzimej, uzupełnianie kwietników odpowiednim podłożem, wysadzanie roślin (12szt./m2) 3 cykle rocznie, pielenie i spulchnianie gleby, usuwanie przekwitłych kwiatów, wyrównywanie brzegów kwietników, - jednoroczna pielęgnacja drzew: lipy, wierzby, głogi polegająca na: przycięciu gałęzi kształtującą koronę drzew, usunięciu ściętych gałęzi wraz z utylizacją, - pielęgnacja trawników i nawierzchni trawiastych polegająca na: mechanicznym koszeniu trawy z podkaszaniem, wygrabienie skoszonej trawy, usuwaniu skoszonej trawy poza teren wraz z utylizacją.	jw.	jw.
		2. W 2011 r. przeprowadzono nowy przetarg na zadanie „Utrzymanie zieleni i obiektów sportowych na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec oraz stadionu miejskiego w Nowogrodźcu”. Umowę podpisano z tą samą firmą co w 2010 roku (umowa Nr ZP.272.3.2011 z dn. 19.04.2011r.). Umowę podpisano na 3 lata. Umowa zawierała następujące zobowiązania finansowe – wynagrodzenie ryczałtowe 387 990 zł w całości. Płatności Gmina dokonywała po przedstawieniu faktury (po dwie na każdy rok). Zamówienie obejmuje następujące tereny zielone: obszary wymienione w punkcie 1, ul. Asnyka - teren trawiasty między ul. Asnyka i kompleksem boisk „Orlik 2012” (powiększono powierzchnię do 9 800 m²), oraz plac zabaw w m. Milików (375 m²) i plac zabaw przy ul. Kolejowej w Nowogrodźcu (2 281 m²).	2011	<u>wydatki 2011 r.</u> - I faktura – 64 665 zł - II faktura – 64 665 zł
		3. Rewitalizacja założenia parkowego w miejscowości Gierałtów – wykonano projekt, złożono wniosek o dofinansowanie w ramach LGD Partnerstwo Izerskie – zadanie zakwalifikowano do dofinansowania.	2011 (wydatki inwestycyjne)	plan na 2011 r. – 2 500 zł <u>wydatki 2011 r.</u> – **2 500 zł** (wykonanie 100 %)

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Utrzymanie zieleni w mieście i gminie	4. Rewitalizacja założenia parkowego w miejscowości Wykroty – wykonano projekt, złożono wniosek o dofinansowanie w ramach LGD Partnerstwo Izerskie, zadanie zakwalifikowano do dofinansowania.	2011	plan na 2011 r. – 2 500 zł wydatki 2011 r. – **2 500 zł** (wykonanie 100 %)
2.	Ochrona zwierząt	Na terenie Gminy Nowogrodziec działa jedna lecznica weterynaryjna: - Gabinet Weterynaryjny lek. wet. Zbigniew Kot ul. Kolejowa 25, 59-730 Nowogrodziec	2010 - 2011	koszty ponoszą właściciele zwierząt
		Bezdomne zwierzęta z terenu Gminy i Miasta przewożone są do Schroniska dla Małych Zwierząt w Dłużynie Górnej (Dłużyna Górna 1F). Prowadzi je Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Dłużynie Górnej. Schronisko obsługuje dziewięć gmin zrzeszonych w Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej oraz Gminę Nowogrodziec. Gmina każdego roku partycypuje w kosztach utrzymania Schroniska. Towarzystwo opieki nad zwierzętami, które administruje Schroniskiem co roku przedstawia Gminie sprawozdanie z realizacji wydatków i działalności Schroniska.	2010 – 2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2010 r. – **54 308 zł** (13 625,50 zł + 13 625,50 zł + 13 528,50 zł + 13 528,50 zł) wydatki 2011 r. – **67 104 zł** (4 x 16 776 zł)
		Warunki funkcjonowanie na rok 2010 określone zostały w Porozumieniu w sprawie finansowania „Schroniska dla Zwierząt Małych” w Dłużynie Górnej gm. Pieńsk (z dn. 06.01.2010r.). W 2010 r. przeprowadzono 4 odłowy (marzec, maj, październik i grudzień). W tym roku z Gminy i Miasta Nowogrodziec Schronisko przyjęło 65 psów.		
		W 2011 r. składkę członkowską określono w uchwale Nr 5/2010 Zgromadzenia Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej z dn. 20.09.2010r. w sprawie ustalenia składki członkowskiej na 2011r., funkcjonowanie opiera się na Porozumieniu (z dn. 06.01.2011r.). W 2010 r. przeprowadzono 4 odłowy (marzec, maj, październik i grudzień). W tym roku z Gminy i Miasta Nowogrodziec Schronisko przyjęło 70 zwierząt.		
		Urząd Miejski zapewnia miejsca dla zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym położonym w miejscowości Gierałtów 283.		koszty nie wystąpiły

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
2. cd.	Ochrona zwierząt	Gmina Nowogrodziec zapewnia także utylizację padłych sztuk zwierząt. Odbywa się to przez interwencyjne zgłoszenie zlecenia firmie Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Zwierzęcych „PROFET" Sp. z o.o., ul. Osetnica 1C, 59-225 Chojnów. W latach 2010 – 2011 płacono za transport i utylizację następujących ilości zwierząt (zapłata następowała po wykonaniu usługi i przedstawieniu faktury): - rok 2010 – 1 świnia (Nowogrodziec, droga gminna) + 1 sarna (Wykroty, ul. Stawowa 2) + jeleń i sarna (Zebrzydowa, grunty rolne), - rok 2011 – 2 lisy (Parzyce 53c oraz Nowogrodziec, ul. Wesoła).	2010 – 2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2010 r. – **1 364,77 zł zł** (313,20 zł + 511,57 zł + 540 zł) wydatki 2011 r. – **657,45 zł** (337,05 zł + 320,40 zł)
EDUKACJA EKOLOGICZNA				
1.	Organizacja akcji ekologicznych	**Organizacją akcji ekologicznych, wyjazdów związanych z poznawaniem przyrody oraz konkursami związanymi w tematyką ochrony środowiska zajmują się przede wszystkim placówki oświatowe na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec, w tym:** **-** Szkoła Podstawowa im. Górników Surowców Mineralnych w Czernej, Czerna nr 52, 59-730 Nowogrodziec, **-** Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II, w Gierałtowie, Gierałtów nr 47, 59-730 Nowogrodziec, **-** Szkoła Podstawowa w Godzieszowie, Godzieszów nr 96, 59-730 Nowogrodziec, **-** Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Gościszowie, Gościszów nr 152, 59-730 Nowogrodziec, **-** Zespół Szkół im. Józefa Piłsudskiego w Nowej Wsi - Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, Nowa Wieś nr 26a, 59-730 Nowogrodziec, **-** Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Nowogrodźcu, ul. Sienkiewicza nr 7, 59-730 Nowogrodziec, **-** Szkoła Podstawowa im. Bolesława Chrobrego w Nowogrodźcu, ul. Sienkiewicza nr 8, 59-730 Nowogrodziec **-** Przedszkole Publiczne w Nowogrodźcu, ul. Kolejowa nr 46, 59-730 Nowogrodziec, **-** Gimnazjum im. Ireny Sendler w Wykrotach, Wykroty, ul. 22 Lipca nr 106, 59-730 Nowogrodziec, - Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Wykrotach, Wykroty, ul. 22 Lipca nr 108, 59-730 Nowogrodziec, **-** Szkoła Podstawowa w Zebrzydowej, Zebrzydowa nr 59, 59-730 Nowogrodziec, **-** Filia Przedszkola Publicznego, w Nowogrodźcu, z siedzibą w Zebrzydowej nr 126, 59-730 Nowogrodziec**.** Wszelkie działania odbywały się w latach 2010 – 2011 i były finansowane w głównej mierze ze środków placówek oświatowych.		
		1. Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Nowogrodźcu Po raz drugi Gimnazjum zostało uhonorowane certyfikatem Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej. Certyfikat odebrany został podczas X Ogólnopolskiej Konferencji Szkoły dla Ekorozwoju 2011 w Krakowie (22.09.2011r.). Gimnazjum jest częścią międzynarodowego ruchu Eco-Schools, realizuje wiele projektów. Miano Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej otrzymują szkoły, które w szczególny sposób pobudzają i skupiają aktywność społeczną mieszkańców oraz przez przykład i działanie tworzą aktywne środowisko wychowawcze dla młodzieży. Tytuł Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej jest pierwszym stopniem do certyfikacji szkół międzynarodowym certyfikatem „Zielona Flaga".		

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Organizacja akcji ekologicznych	**2. Szkoła Podstawowa im. B. Chrobrego w Nowogrodźcu** **a)** Dnia 20 kwietnia 2011 r. przy boisku sportowym „Orlik" w Nowogrodźcu odbyły się obchody Dnia Ziemi 2011. Organizatorem był Urząd Miejski i SP im. B. Chrobrego w Nowogrodźcu. Hasłem przewodnim była edukacja pozwalająca ocalić lasy dla przyszłych pokoleń. Wykonano nasadzenia drzewek (zakup sponsorowała firma TBAI Poland Sp. z o.o. w Wykrotach). a) Burmistrz posadził drzewko „Dąb Pokoju", b) Prezes TBAI Poland posadził drzewko „Wiśnię Przyjaźni", c) Przewodniczący Rady Miejskiej w Nowogrodźcu posadził drzewko „Dąb jedności", d) Delegacja ze szkoły partnerskiej w Grossdubrau – uczniowie posadzili dwa drzewka o nazwach „Łużycki" i „Europejski", e) uczniowie Szkoły Podstawowej im. B. Chrobrego w Nowogrodźcu posadzili dwa drzewka o nazwach „Chrobry" i „Ekoludek", f) Dyrektor Szkoły Podstawowej im. B. Chrobrego w Nowogrodźcu posadził drzewko o nazwie „Bolesław", g) przedstawiciele Domu Dziennego Pobytu w Nowogrodźcu posadzili dwa drzewka o nazwach „Kwisa" i „Śnieżka", h) uczennice Szkoły Podstawowej w Nowogrodźcu nadały nazwy ośmiu drzewkom: „Magdalenka", „Młyński", „Izera", „Ślązak", „Karkonosz", „Ekolog", „Henryk", „Garniec".		
		b) W SP prowadzi się bardzo szeroką edukację ekologiczną wśród młodzieży szkolnej. Uczniowie wydają np. gazetkę szkolną pod nazwą EKOZIOMAL.		
		c) W SP w roku szkolnym 2011/2012 trwała akcja charytatywna „Chcę pomagać", na rzecz Pauliny Świder i zakupu wózka inwalidzkiego. W tym celu zbierano nakrętki, które wysyłano do skupu w Katowicach.		
		d) Pod hasłem „Klasa z pasją" w SP zorganizowano międzyklasowy interdyscyplinarny konkurs przeznaczony dla klas IV – VI. Zbierano nakrętki oraz wykonywano choinkę ekologiczną.		
		e) Dnia 18.102011 r. odbyła się wycieczka „Orłów" do Wrocławia. Uczestniczyli w niej uczniowie SP z klas IV-VI. Program wycieczki obejmował zwiedzenie Panoramy Racławickiej, spacer po Ostrowie Tumskim, zwiedzenie Ogrodu Japońskiego w Parku Szczytnickim oraz obserwację pokazu multimedialnej fontanny. Jak wynika z relacji użytkowników, podczas podróży uczniowie mieli okazję obejrzeć nowe rozwiązania komunikacyjne powstałe w związku z oddaniem do użytku stadionu i przygotowaniami do Euro 2012. Zwrócono uwagę na znaczenie obwodnicy Wrocławia, której budowa miała na celu zmniejszenie ruchu przez centrum miasta, a co za tym idzie ograniczenie emisji spalin i obniżenie poziomu hałasu.		
		f) W 2010 roku odbył się konkurs „BEZPIECZNIEJ Z PRĄDEM" organizowany przez ENERGA SA we współpracy z ENERGIA-OPERATOR SA oraz Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej. Wręczenie nagród odbyło się 29.112011r. w Zdrojowym Teatrze Animacji w Cieplicach. Uczniowie SP odebrali nagrody w konkursie plastycznym dla uczniów klas 1-3 szkół podstawowych (temat konkursu „Wizyta w Krainie Przyjaznej Energii") oraz w konkursie literackim dla uczniów klas 4-6 szkół podstawowych (temat „Moja przygoda w krainie energii przyszłości").		

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Organizacja akcji ekologicznych	**g)** 12.01.2011r. w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Bolesławcu miało miejsce rozstrzygnięcie IX edycji Powiatowego Młodzieżowego Konkursu Krajoznawczo - Turystycznego „Poznajemy Ojcowiznę". Celem konkursu było popularyzowanie poznawania Ziemi Ojczystej, jej przeszłości i dnia dzisiejszego; pogłębiania wiadomości o miejscu zamieszkania oraz historii swojej rodziny, jej tradycjach i zwyczajach. Prace uczniów SP zostały nagrodzone w kategorii szkół podstawowych.		
		h) 29.09.2011r. zorganizowano wycieczkę do lasu w miejscowości Czerna pod hasłem ,,Grzybów było w bród...", uczestniczyli w niej uczniowie klas IV SP. Celem wycieczki było rozpoznawanie w naturalnym środowisku warstw lasu oraz charakterystycznych dla nich roślin i zwierząt. Uczniowie mieli również za zadanie zbieranie grzybów zgodnie z kodeksem grzybiarza, ich rozpoznawanie z wykorzystaniem atlasu grzybów. Uczyli się orientacji i określania kierunków w terenie i na mapie, posługiwania się kompasem. Obserwowali tropy zwierząt na polu sąsiadującym z lasem, zbierali liście do zielnika.		
		3. Gimnazjum Nowogrodziec **a)** Uczeń Gimnazjum brał udział w konkursie i został finalistką Dolnośląskiego Konkursu Plastycznego „Bocian i jego sąsiedzi", który organizowany był przez PTPP „pro Natura" wspólnie z ZOO Wrocław, pod patronatem Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.		
		b) Gimnazjum zdobyło II nagrodę dla szkół gimnazjalnych w konkursie na realizację akcji szkolnej „Las".		
		c) Uczennica Gimnazjum zajęła III miejsce w finale regionalnym konkursu geologicznego „Kamienne archiwum Ziemi". Konkurs odbył się 20.05.2011r. w Państwowym Instytucie Geologicznym we Wrocławiu. Tematem konkursu były zagadnienia z zakresu historii Ziemi (geologia, stratygrafia) oraz jej współczesnego obrazu.		
		4. Szkoła Podstawowa w Zebrzydowej W ramach prowadzonych corocznie akcji, związanych z obchodami Światowego Dnia Ziemi, odbył się występ uczniów kółka teatralnego, zorganizowano także wyjazd uczniów klas I-VI do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieniu. Celem wycieczki było zapoznanie uczniów z działalnością zakładu oraz promowanie postaw ekologicznych, mających na uwadze segregację śmieci.		
		5. Gimnazjum Wykroty W dn. 09.11.2011r. odbyła się wycieczka uczniów klas I, II, i III Gimnazjum do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Trzebieniu. Celem wycieczki było zapoznanie młodzieży ze sposobami segregacji i zagospodarowywania odpadów oraz budową wysypiska śmieci.		
		6. Szkoła Podstawowa Wykroty **a)** W dniach 7-8.03.2011r. odbyła się wycieczka do Kotliny Kłodzkiej, do Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego.		
		b) Dn. 15.06.2011r. uczniowie z klas 4-6 wyjechali na wycieczkę do Parku Krajobrazowego Chełmy VII. Pierwszym punktem zwiedzania było Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra" w Myśliborzu.		

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1. cd.	Organizacja akcji ekologicznych	**7. Dni Nowogrodźca 2011r.** W ramach akcji promocyjno-informacyjnej dotyczącej projektu „Rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Nowogrodziec - Etap Ia" podczas Dni Nowogrodźca w dniach 25 – 26.06.2011 Hydro-Tech zorganizował imprezę dla mieszkańców Nowogrodźca, głównie dla dzieci. Głównym celem było przyjazne przedstawienie idei inwestycji. Podczas akcji promocyjnej kolorowo przebrane osoby rozdawały ulotki dotyczące projektu. Celem akcji było zwiększenie świadomości mieszkańców Nowogrodźca w kwestii gospodarki wodno-ściekowej w tym roli wody w przyrodzie oraz sposobach jej oszczędzania. Największym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty z zakresu tworzenia baniek mydlanych. Podczas imprezy przeprowadzono liczne gry i zabawy dla dzieci m.in.: zabawy z chustą Klanza, konkursy rysunkowe, quizy tematyczne dla publiczności, nauka chodzenia na szczudłach, nauka żonglerki. Kolejną atrakcją był konkurs „Zmontuj wodociąg" oraz wykład „Pana Mądrali" na temat znaczenia wody w przyrodzie i życiu człowieka zilustrowany ciekawymi doświadczeniami chemicznymi.		
INNE ZOBOWIĄZANIA GMINY				
1.	Zarządzanie rozwojem i ochroną środowiska w Gminie	1. Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, w listopadzie 2010 r. wykonano raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2008 – 2009.	2010	wydatki 2011 r. - **7 500 zł**
		2. Obowiązujący Program Ochrony Środowiska został opracowany w roku 2011. Przyjęto go Uchwałą nr XII/80/11 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Nowogrodziec na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016.	2011	
		3. Wydatkowano środki na organizację spotkań w ramach zadań związanych z przygotowaniem i uchwaleniem Strategii rozwoju Miasta i Gminy Nowogrodziec na lata 2011-2020. Wykonano i uchwalono strategię rozwoju Gminy i Miasta Nowogrodziec - poniesiono koszty opracowania, warsztatów. Strategię rozwoju przyjęto Uchwałą Nr XI/69/11 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dn. 30.06.2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Nowogrodziec na lata 2011-2020.	2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2011 r. – **5 306,80 zł + 23 000 zł**
2.	Zagospodarowanie przestrzenne	1. W ramach polityki przestrzennej gminy w okresie sprawozdawczym finansowano prace komisji urbanistyczno – architektonicznej.	2010 - 2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2010 r. - **2 293,88 zł** wydatki 2011 r. - **1 050 zł**

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
2. cd.	Zagospodarowanie przestrzenne	2. Dokonano zmiany w studium i planach zagospodarowania przestrzennego: - zmiany w planach zagospodarowania dla m. Zebrzydowa, - zmiany dla małej elektrowni wodnej w Nowogrodźcu, - opracowanie Ekofizjografii dla Gminy Nowogrodziec, - i inne.	2010 - 2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2010 r. – **59 605,06 zł** wydatki 2011 r. – **39 360 zł**
		3. Dotacja celowa dla Fundacji Ekologicznej Zielona Akcja na opracowanie koncepcji wizualnej zagospodarowania turystycznego rzeki Kwisy.	2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2011 r. – **6 000 zł**
3.	Ochrona dóbr kultury	1. Uporządkowano teren cmentarza wojennego.	2010 - 2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2010 r. – **1 800 zł** + środki przekazane przez Dolnośl. Urząd Wojew. oraz Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa **– 25 000 zł** wydatki 2011 r. – **1 800 zł**
		2. W 2010 r. podjęto następujące inwestycje w zakresie rozwoju dóbr kultury oraz miejsc pamięci: a) Rozbudowa cmentarza komunalnego w Zebrzydowej - ogrodzenie betonowe, bramę i furtkę metalową, przygotowano kwatery i alejki. b) Budowa cmentarza w Nowogrodźcu II etap: - wykonano projekt budowlany domu przedpogrzebowego, - uzyskano pozwolenie na budowę, - wykonano przyłącze wodociągowe z punktem czerpalnym na cmentarzu.	2010 (wydatki inwestycyjne)	wydatki 2010 r. ogółem – **154 999 zł** a) wydatki 2010 r. – **112 000 zł** (ze środków niewygasających z 2009 r.) b) plan na 2010 r. – 50 000 zł wydatki 2010 r. – **41 479 zł** (wykonanie 82,96 %)
		W 2011 r. podjęto następujące inwestycje w zakresie rozwoju dóbr kultury oraz miejsc pamięci: Budowa cmentarza w Nowogrodźcu - wybudowano dom przedpogrzebowy o powierzchni zabudowy 108,10 m^2 oraz wyposażono dom w stałe elementy drewniane, zagospodarowano teren wokół budynku (droga z kostki brukowej).	2011 (wydatki inwestycyjne)	wydatki 2011 r. - **357 192,02 zł**
		3. Dotowano środki na zabytki – na remont wieży kościelnej w Nowogrodźcu.	2010	wydatki 2010 r. – **75 000 zł**

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
3. cd.	Ochrona dóbr kultury	4. Konserwacja murów obronnych i ruin klasztoru: - rok 2010 - trwają dalsze prace zabezpieczenia murów, - rok 2011 - wykonano dokumentację projektu budowlanego na dalsze prace konserwatorskie.	2010 – 2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2010 r. – **383 469,25 zł** +w tym ze środków niewygasających z 2009 r. – **4 423 zł**
		5. Budowa fontanny pod nazwa Garniec w Nowogrodźcu. Wykonano mapę do celów projektowych, projekt zagospodarowania zachodniej pierzei Rynku oraz podpisano umowę na projekt budowlany cokołu garnca wraz z niecka posadowienia.	2011 (wydatki inwestycyjne)	wydatków na 2011 r. – 30 000 zł wydatki 2011 r. – **7 747 zł** + w tym przeniesiono środki na wydatki niewygasające na 2012 r. – **16 356 zł** (wykonanie 80,34 %)
		6. Renowacja zabytkowej figury Św. Jana Nepomucena w Nowogrodźcu – wykonano dokumentację, złożono wniosek aplikacyjny na dofinansowanie projektu.	2011 (wydatki bieżące)	wydatki 2011 r. – 3 444 zł
		7. Renowacja kamienic przy ul. Bolesławieckiej 6, 7, 8 w Nowogrodźcu.	2011 (wydatki inwestycyjne)	wydatków na 2011 r. – 91 600 zł wydatki 2011 r. – **91 554,02 zł** (wykonanie 99,94 %)
		8. Remont budynku Ratusza Miejskiego w Nowogrodźcu.	2011 (wydatki inwestycyjne)	plan wydatków na 2011 r. – 398 000 zł wydatki 2011 r. – **373 969 zł** (wykonanie 93,96 %)
4.	Spłaty kredytów i pożyczek	1. W 2010 r. spłacano następujące zobowiązania finansowe : - PKO BP Bolesławiec - wykup urządzeń kotłowni, - PKO BP Bolesławiec - budowa sali sportowej wraz z rozbiórką, - BZ WBK - sieć wod.-kan. na terenie SSE, - emisje obligacji-BOŚ – zadania inwestycyjne.	2010	wydatki 2010 r. - na PKO BP – 157 142 zł + 400 000 zł = łącznie **557 142 zł** - na BZ WBK – **200 000 zł** - na BOŚ – **1 000 000 zł**

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
5.	Porozumienia międzygminne, członkostwo w stowarzyszeniach	1. Gmina jest członkiem: a) <u>Związku Gmin Kwisa</u> – główne cele statutowe: współpraca z samorządami innych państw, związkami gmin i euroregionami, reprezentowanie, inspirowanie i koordynacja wspólnych działań gmin w zakresie rozwoju gospodarczego oraz ochrony i kształtowania środowiska dorzecza Kwisy, a w szczególności w zakresie: – ochrony wód, ziemi i powietrza oraz krajobrazu będących bazą dla rekreacji i turystyki krajowej i zagranicznej, – rozwoju gospodarczego w oparciu o naturalne walory przyrodnicze i krajobrazowe, – promocji w kraju i za granicą członków Związku w celu pozyskania inwestorów krajowych i zagranicznych dla rozwoju regionu, – realizacji zadań komunalnych o charakterze ponadgminnym, – utworzenia parku krajobrazowego doliny Kwisy, – organizowanie wspólnych imprez z zakresu rekreacji, sportu, kultury fizycznej i turystyki. b) <u>Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregion-Nysa</u> – główne cele: – współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi, – wspieranie idei samorządności, – działanie na rzecz rozwoju i modernizacji obszarów wiejskich, – działanie na rzecz ekologicznego rozwoju regionu oraz poprawa świadomości ekologicznej społeczeństwa, – działanie na rzecz rozwoju i wzajemnego dostosowania systemów infrastruktury technicznej i społeczno – usługowej o charakterze ponadgranicznym, – dążenie do zwiększenia potencjału gospodarczego regionu przy zachowaniu zasad i rygorów ekologicznych, – rozwój turystyki i przejść granicznych, – upowszechnianie kultury, sztuki oraz ochrona tradycji i dóbr kultury, – współdziałanie z czeskimi i niemieckimi podmiotami komunalnymi w ramach Euroregionu Nysa, harmonizowanie działalności komunalnej w zakresie programowania rozwoju gmin poprzez koordynację prac właściwych jednostek i służb wszystkich trzech krajów, – podejmowanie działań dla rozwoju sportu, turystyki i rekreacji, – podejmowanie działań na rzecz rozwoju świadomości ekologicznej i ochrony środowiska.	2010 – 2011 zadanie stale realizowane w okresie sprawozdawczym	<u>wydatki 2010 – 2011</u> a) wydatki 2010 r. - **14 831 zł** b) i c) wydatki 2010 r. – **17 024 zł** wydatki 2011 r. – **19 912 zł**

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
5. cd.	Porozumienia międzygminne, członkostwo w stowarzyszeniach	c) Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Izerskie – główne cele statutowe: – promocja obszarów wiejskich oraz gmin położonych w LGD, – mobilizowanie społeczności lokalnej do udziału w procesie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich poprzez aktywizację mieszkańców, – propagowanie działań na rzecz realizacji LSR w obszarze działania LGD, pozyskiwanie partnerów i źródeł finansowania LSR, w tym z programów finansowania, – realizacja własnych programów i projektów oraz udzielanie wsparcia mieszkańcom obszaru objętego LSR w zakresie przygotowywania projektów i pozyskiwania środków na ich realizację, w tym z programów pomocowych, – udzielanie wsparcia mieszkańcom obszaru objętego działaniem LSR w zakresie przygotowania projektów i pozyskania środków na ich realizację, w tym z programów pomocowych, – podejmowanie inicjatyw i działań dla rozwoju Pogórza Izerskiego mających na celu: rozwój produktów regionalnych, usług turystycznych, tworzenie infrastr. turystycznej, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich, społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego, poprawę estetyki miejscowości i bezpieczeństwa mieszkańców, edukację, aktywizację gospod. i zawodową, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i patologiom, propagowanie zdrowego trybu życia oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego. d) Stowarzyszenia Partnerstwo Miast Kaolinowych – główne cele: – wymiana młodzieży i sprawy socjalne, – kultura, sport i turystyka, – współpraca gospodarcza, – towarzyszenie i opieka nad środkami górnictwa kaolinowego, – patronat nad planowaniem środków górniczych i rozwojem koncepcji wykorzystania kaolinu.	2010 – 2011 zadanie stale realizowane w okresie sprawozdawczym	wydatki 2010 – 2011 d) wydatki 2010 r. - **44 861,45 zł** (w tym także wydatki na inne związki) wydatki 2011 r. – **673,38 zł**

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
5. cd.	Porozumienia międzygminne, członkostwo w stowarzyszeniach	2. W dniu 11 października 2011 r. w Lubaniu zostało podpisane Porozumienie międzygminne pomiędzy Gminą Miejską Lubań, a Gminą Nowogrodziec w sprawie realizacji inwestycji pn. „Budowa instalacji do kompostowania oraz pozostałych budowli związanych z prowadzonym systemem wykorzystywania odpadów pochodzenia biologicznego w Centrum Utylizacji Odpadów w Lubaniu”. Na podstawie tego porozumienia Gmina Nowogrodziec będzie kierować ze swojego obszaru do Centrum Utylizacji Odpadów w Lubaniu należącego do ZGiUK spółka z o.o. w Lubaniu odpady podlegające utylizacji w ramach wskazanej inwestycji, z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa (zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach). Poprzez realizację zadania, Gmina będzie korzystać z całości regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych eksploatowanej i utrzymanej przez ZGiUK Sp. z o.o. w Lubaniu.	2011	wydatki związane z realizacją porozumienia będą realizowane w 2012 i 2013 roku
6.	Pozwolenia	W latach 2010 – 2011 starosta powiatu bolesławieckiego wydał dla podmiotów działających na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec następujące pozwolenia: W roku 2010: - Nr ROŚ.6223/8/10 z dn. 25.06.2010r. – HYDRO-TECH Sp. z o.o., Nowogrodziec, ul. Młyńska 3a – pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód w zakresie wprowadzania do ziemi oczyszczonych wód deszczowych i roztopowych (Wykroty, dz. nr 1091/6), - Nr ROŚ.6224/5/10 z dn. 22.07.2010r. – osoba prywatna, Nowogrodziec, ul. Asnyka 32/2 – pozwolenie wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych, przekroczenie cieku Gościszowski Potok kamienno – żelbetowym mostem, - Nr ROŚ.6223/12/10 z dn. 26.07.2010r. – Zakłady Ceramiczne BOLESŁAWIEC Sp. z o.o., Bolesławiec, ul. T. Kościuszki 11 – wygaszenie pozw. wodnoprawnego na szczeg. korzystanie z wód w zakresie poboru wód podziemnych na cele bytowe ze studni na terenie Kopalni Ołdrzychów w Nowogrodźcu (dz. nr 29), z jednoczesnym pozostawieniem urządzenia wodnego – studni wierconej,	2010 - 2011	koszty administracyjne

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
6. cd.	Pozwolenia	- Nr ROŚ.6223/13/10 z dn. 17.08.2010r. – Specjalna Strefa Ekonom. Małej Przedsiębiorczości S.A., Kamienna Góra, ul. Papieża Jana Pawła II 11a – wygaśnięcie pozw. wodnoprawnego na szczeg. korzystanie z wód w zakresie wprowadzania do ziemi oczyszcz. wód deszcz. i roztop. (Wykroty, dz. nr 1091/6), pozostawiając jednak urządzenie wodne – drenaż rozsączający. - Nr ROŚ.6223/15/10 z dn. 22.09.2010r. – osoba prywatna, Wykroty, ul. Kopernika 27 – pozw. wodnoprawne na szczeg. korzystania z wód w zakresie wprowadzania do ziemi oczyszcz. ścieków pochodzących z budynku mieszkalnego, - Nr ROŚ.6226/7/10 z dn. 30.11.2010r. – LOVINK POLSKA Sp. z o.o., Wykroty, ul. Wyzwolenia 37 – pozw. wodnoprawne na wprowadzanie do miejskich urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych z terenu zakładu, - Nr ROŚ.6223/21/10 z dn. 10.12.2010r. – HMS POLSKA Sp. z o.o., Wykroty, ul. Wyzwolenia 30 – pozw. wodnoprawne na szczeg. korzystanie z wód w zakresie wprowadzania do ziemi wód deszcz. i roztop. z dachu hali produkcyjnej zakładu.	2010 - 2011	koszty administracyjne
		W roku 2011: - Nr ROŚ.6341/15/2011 z dn. 30.05.2011r. – RENA POLSKA Sp. z o.o., Wykroty, ul. Wyzwolenia 30 – pozw. wodnoprawne na szczeg. korzystanie z wód w zakresie wprowadzania do ziemi wód deszcz. i roztop. pochodzących z dachu hali produkcyjnej zakładu (Wykroty, dz. nr 1091/9), - Nr ROŚ.6341/28/2011 z dn. 30.08.2011r. – Nadleśnictwo Lwówek Śląski, Lwówek Śląski, ul. Obrońców Pokoju 2 – pozw. wodnoprawne na szczeg. korzystanie z wód w zakresie poboru wody z rowu (Gościszów, dz. nr 1643/81), zalania zbiornika o pow. 0,23 ha (Gościszów, oddz. 81i, dz. nr 1643/81), - Nr ROŚ.6341/39/2011 z dn. 16.12.2011r. – Nadleśnictwo Lwówek Śląski, Lwówek Śląski, ul. Obrońców Pokoju 2 – pozw. wodnoprawne na szczeg. korzystanie z wód w zakresie poboru wody z rowu w zlewni potoku Iwnica na potrzeby 2 stawów (Gościszów, dz. nr 1612/87), piętrzenia wody w stawach oraz zrzutu wody z tych stawów.		

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań		Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
7.	Realizacja ustaleń Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie Odpady stałe	W zakresie gromadzenia odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości latach 2010 – 2011 obowiązywał Regulamin utrzymania czystości porządku na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec przyjęty Uchwałą Nr XLVI/351/06 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 17.03.2006 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec.			
		Na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec zezwolenie na wywóz odpadów komunalnych posiadają 4 podmioty:	Nr decyzji		koszty ponosili właściciele nieruchomości
		1. Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych *ul. Lwówecka 8* *Lubań*	RN.OS.7514/6/2005 z dn. 20.04.2005 ważna do 04.05.2015		
		2. MZGK Sp. z o.o. *ul. Staszica 6* *Bolesławiec*	RN.OS.7610/5/2007 z dn. 24.04.2007 ważna do 01.06.2012		
		3. SIMEKO Sp. z o.o. *al. Jana Pawła II 33* *Jelenia Góra*	WII.OS.7610/26/07 z dn. 01.02.2008 ważna do 01.02.2013		
		4. Zakład Utylizacji Odpadów IZERY Sp. z o.o. *ul. Kargula i Pawlaka 16* *Lubomierz*	WII.OS.7614/83/09 z dn. 19.11.2009 ważna do 24.11.2019		
		Gmina Nowogrodziec ponosi każdego roku koszty unieszkodliwiania następujących rodzajów odpadów (ilości zebranych odpadów opakowaniowych przekazanych do recyklingu w latach 2010 // 2011): a) opakowania z tworzyw sztucznych (34,53 Mg // 52,14 Mg), b) opakowania z papieru i tektury (33,84 Mg // 21,17 Mg), c) opakowania ze szkła gospodarczego (66,56 Mg // 69,80 Mg).		2010 - 2011	wydatki 2010 r. – **24 652,26 zł** a) 8 217,42 zł b) 8 217,42 zł c) 8 217,42 zł wydatki 2011 r. – **26 878,78 zł** a) 8 959,59 zł b) 8 959,59 zł c) 8 959,59 zł
		Zbiórka odpadów wielkogabarytowych. W 2011 roku została przeprowadzona bezpłatna zbiórka odpadów wielkogabarytowych na terenie każdej miejscowości Gminy. Gmina zwróciła się ze zleceniem do Miejskiego Zakładu Gospodarki komunalnej Sp. z o.o., ul. Staszica 6 w Bolesławcu.		2011	zbiórka bezpłatna

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
7. cd.	Realizacja ustaleń Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie Taryfy za gospodarkę komunalną	1. W roku 2010 obowiązywała uchwała Nr LII/375/09 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 10.12.2009 r. w sprawie ustalenia maksymalnych stawek cen za wywóz nieczystości stałych i płynnych obowiązujących na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec w roku 2010: - odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – 1m^3 niesegregowanych odpadów komunalnych – **88 zł,** - odbiór odpadów komunalnych segregowanych „u źródła" od właścicieli nieruchomości – 1m^3 – **69 zł.**		
		W roku 2011 obowiązywała uchwała Nr VIII/41/11 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 31.03.2011 r. w sprawie ustalenia maksymalnych stawek cen za wywóz nieczystości stałych i płynnych obowiązujących na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec w roku 2011: - odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – 1m^3 niesegregowanych odpadów komunalnych – **93 zł,** - odbiór odpadów komunalnych segregowanych „u źródła" od właścicieli nieruchomości – 1m^3 – **64 zł.**		

3. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA NA PODSTAWIE WSKAŹNIKÓW MONITOROWANIA PROGRAMU

Opracowany w 2005 r. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Nowogrodziec na lata 2005 - 2012" oraz zaktualizowany Program, uchwalony w 2011 roku, zakładają zarządzanie środowiskiem oraz monitoring wdrażania Programu Ochrony Środowiska na terenie Gminy i Miasta.

Jednym z założeń monitoringu wdrażania Programu Ochrony Środowiska jest raportowanie jego realizacji w cyklu dwuletnim (analiza porównawcza stanu wyjściowego i obecnego) oraz jego aktualizacja w cyklu czteroletnim. Sprawozdawczość realizacji Programu odbywa się przed Radą Miejską. Określenie stopnia wykonania przedsięwzięć, działań odbywa się w następujących etapach:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocena rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analiza przyczyn tych rozbieżności.

Efektem oceny jest przygotowanie raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko. Wskaźniki monitorowania projektowanych przedsięwzięć powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne – umożliwiające wiarygodne i dostępne porównania. Analiza wskaźnikowa przeprowadzona w ramach monitoringu wdrażania Programu ma za zadanie bezpośrednie monitorowanie wdrażania podjętych działań, oraz pośrednio ocenę realizacji wskazanych priorytetów w zakresie Programu Ochrony Środowiska.

W dokumencie „Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Nowogrodziec …" założono listę przykładowych wskaźników. W niniejszym raporcie, tak jak w poprzednim raporcie z realizacji POŚ, zaproponowano również inne wskaźniki.

W przypadku braku wartości wskaźnika dla okresu wyjściowego (koniec roku 2009) wartości tych wskaźników oparto o dane lub wyliczenia na podstawie statystyki publicznej oraz wyników państwowego monitoringu środowiska z lat wcześniejszych. Ocenę wskaźnikową podzielono na poszczególne grupy wskaźników odpowiadające elementom środowiska lub infrastruktury, np. zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, wody powierzchniowe, powietrze atmosferyczne, itp.

Ocenę wskaźnikową realizacji Programu przedstawiono w poniższej tabeli. Jako okresy analizy przyjęto:

- stan na koniec roku 2009, jako stan wyjściowy (lub na koniec roku 2008, w przypadku brak danych późniejszych),
- stan na koniec 2011 roku, tj. stan osiągnięty po kolejnym okresie wdrażania Programu Ochrony Środowiska, po którym następuje raportowanie realizacji wdrażanych przedsięwzięć.

Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska - podsumowanie wskaźnikowe

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	stan wyjściowy 2009	2010	2011	Źródło danych	OCENA (opis)
Liczba ludności		**os.**	**15 023**	**15 111**	**15 130**	GUS	Wzrost liczby ludności.
Zaopatrzenie w wodę	Całkowita długość sieci wodociągowej (bez przyłączy)	km ogółem miasto wieś	164,1 17,4 146,7	182,30 20,00 162,30	182,70 20,00 162,70	M-06 (dane za 2010-2011 GUS (dane za 2009r.)	Wzrost długości zbiorczej sieci wodociągowej oraz wzrost liczby przyłączy do sieci wodociągowej (sprawozdanie M-06 jest przekazywane przez Hydro-Tech).
	Liczba przyłączy wodociągowych	km / szt. ogółem miasto wieś	3 242 700 2 542	3 286 714 2 572	3 326 723 2 603	M-06 GUS (dane za 2009r.)	
	Stopień zwodociągowania gminy	% ogółem miasto wieś	78,8 93,7 73,2	79,0 93,7 73,5	80,0 94,0 74,3	GUS	Wzrost stopnia zwodociągowania na terenie miasta oraz na terenach wiejskich.
	Woda pobrana z ujęć	dam^3/rok ogółem miasto wieś	b.d.	533,40 155,00 378,00	558,30 142,70 415,60	M-06	Wzrost poboru wody z ujęć wód na terenie wiejskim gminy. Na terenie miasta – spadek poboru wód.
	Woda dostarczona	dam^3/rok ogółem miasto wieś	358,5 125,5 233,0	377,0 122,5 254,5	383,3 115,7 267,6	M-06	Wzrost ogólnej ilości wody dostarczonej dla użytkowników na terenie Gminy i Miasta.
	Woda dostarczona gosp. domowym – zużycie wody na potrzeby komunalne	dam^3/rok ogółem miasto wieś	250,9 84,0 166,9	305,3 92,6 212,7	295,9 92,2 203,7	M-06	Wzrost ilości wody dostarczonej dla mieszkańców w stosunku do roku 2009, jednak spadek względem roku 2010 – spadek ilości wody dostarczonej dla gosp. domowych.

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	stan wyjściowy 2009	2010	2011	Źródło danych	OCENA (opis)
Zaopatrzenie w wodę	Wskaźnik zużycia wody na 1 mieszkańca / na 1 korzystającego z sieci	m^3/rok ogółem miasto wieś	16,9 / 21,4 20,8 / 22,2 15,4 / 20,9	20,4 / 25,8 23,0 / 24,5 19,4 / 26,4	19,5 / - 22,3 / - 18,5 / -	GUS (2009-2010) UM (2011)	Jednostkowe zużycie wody spadło.
Zaopatrzenie w wodę	Ilość komunalnych ujęć wód podziemnych	szt.	3	3	3	POŚ	Nie powstały nowe ujęcia wód oraz nie ustanowiono nowych terenów ochrony.
	Ilość SUW	szt.	3	3	3	POŚ	
	Ilość terenów ochrony bezpośredniej studni	szt.	3	3	3	POŚ	
	Ilość terenów ochrony pośredniej studni	szt./km^2	0	0	0	POŚ	
	Jakość wód ujmowanych	przekraczane wskaźniki	mikrobiologia pH	b.d.	mikrobiologia	PSSE Hydro-Tech	Co roku, na sieci wodociągowej pojawiają się podobne przekroczenia, które są na bieżąco likwidowane (woda na sieci badana jest przez PSSE. Nie obserwuje się pogorszenia jakości wody. Wody badane przez Hydro-Tech na SUW nie wykazują przekroczeń.
	Miejsca przekroczeń	miejsce	Wykroty Parzyce	b.d.	Nowogrodziec		
Odprowadzanie ścieków	Całkowita długość sieci kanalizacyjnej (bez przyłączy)	km ogółem	3,3	3,6	30,6	M-06 (2009) KPOŚK (2010-2011)	Na skutek prowadzonych prac, długość sieci kanalizacyjnej znacząco się zwiększyła.
	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	km / szt. ogółem	98	100	274	M-06 (2009-2010) UM (2011)	Po zakończeniu projektu budowy sieci kanalizacyjnej, zwiększyła się liczba przyłączy do sieci oraz podpisanych umów.
	Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	os. ogółem	2 129	1 200	3 000	GUS (2009) KPOŚK (2010-2011)	Na skutek rozbudowy sieci kanalizacyjnej zwiększyła się ilość osób korzystających z sieci.
	Stopień skanalizowania gminy	%	14,3	14,2	19,8	GUS, KPOŚK	Stopień skanalizowania, czyli procent mieszkańców objętych systemem kanalizacyjnym, zwiększył się.
	Ilość ścieków odprowadzona siecią kanalizacyjną	dam^3/rok ogółem	85	60	76	GUS, KPOŚK	Ilość ścieków zwiększyła się, co jest spowodowane rozbudową sieci kanalizacyjnej.

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	stan wyjściowy 2009	2010	2011	Źródło danych	OCENA (opis)
Odprowadzanie ścieków	Liczba zbiorników bezodpływowych	szt. ogółem miasto wieś	2 386 426 1 960	2 386 426 1 960	2 729 430 2 012	SG-01 cz.3b	W przeciągu trzech lat wybudowano kolejne zbiorniki bezodpływowe.
	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	0	0	1	SG-01, cz. 3B ewidencja	W 2011r. zarejestrowano jedną oczyszczalnię przydomową.
Oczyszczanie ścieków	Ilość oczyszczalni komunalnych	szt.	1	1	1	UM, OS-5	Gmina i miasto obsługiwane są przez oczyszczalnię ścieków w Nowogrodźcu.
	Wielkość oczyszczalni ścieków	m^3/dobę średnia max docelowa	589 - -	300 450 1 650	1 650 2 232 2 232	OS-5 (2009) KPOŚK (2010-2011)	Wydajność oczyszczalni ścieków zwiększyła się na skutek budowy nowego obiektu.
	Równoważna liczba mieszkańców	RLM	2 600	15 400	15 400		Ilość RLM bez zmian od dwóch lat.
	Liczba ludności korzystająca z oczyszczalni ścieków (ogółem)	os.	2 290	1 200	3 000		Ilość osób obsługiwanych przez oczyszczalnię zwiększyła się.
	Ilość ścieków dopływająca do oczyszczalni komunalnych (ogółem)	dam^3/rok (tys. m^3/rok)	85	90	102,7		Wzrosła ilość ścieków dopływająca do oczyszczalni ścieków. Spadła natomiast ilość ścieków dowożonych do oczyszczalni.
	Ilość ścieków dopływająca do oczyszczalni (bez ścieków opadowych, dowożonych, bez wód infiltracyjnych)	dam^3/rok (tys. m^3/rok)	57	60	76		
	Ilość ścieków dowożonych	dam^3/rok (tys. m^3/rok)	28	30	26,7		
	Ilość ścieków oczyszczona w oczyszczalniach komunalnych (ogółem)	dam^3/rok (tys. m^3/rok)	85	90	102,7		

Oceniany element	Wskaźnik		Jednostka miary	stan wyjściowy 2009	2010	2011	Źródło danych	OCENA (opis)
Oczyszczanie ścieków	Ilość osadów ściekowych wyprodukowanych na oczyszczalni w ciągu roku, w tym stosowane: a) w rolnictwie b) na rekultywację		Mg/rok	20	395 a) 120 b) 195	248 a) 0 b) 248	OS-5 (2009) KPOŚK (2010-2011)	Ilość osadów ściekowych zmniejszyła się.
	Ilość ładunków zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni		BZT_5 $ChZT_5$ zawies. og. kg/rok	37 655 102 595 43 265	44 910 116 550 63 360	44 982 126 582 133 212	OS-5	Ilość wszystkich ładunków w ściekach dopływających do oczyszczalni wzrasta, ze względu na jej rozbudowę.
	Ilość ładunków zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych do odbiornika		BZT_5 $ChZT_5$ zawies. og. kg/rok	5 865 19 380 4 760	12 690 41 670 16 200	7 446 23 154 6 018		Ilość wszystkich ładunków w ściekach odprowadzanych z oczyszczalni waha się każdego roku.
Powierzchnia ziemi Gleby	Klasa gleb	I II IIIa - IIIb IVa - IVb V VI	% pow. gruntów ornych	0,0 0,0 20,0 57,7 18,8 3,5	0,0 0,0 20,0 57,7 18,8 3,5	0,0 0,0 20,0 57,7 18,8 3,5	POŚ	Najwięcej na terenie Gminy jest gleb IV klasy.
	Jakość gleb		miejsce poboru prób przekroczenia wskaźników	b.d.	Nowogrodziec brak przekroczeń	b.d.	WIOŚ	Badania gleb na terenie Nowogrodźca nie wykazały przekroczeń badanych wskaźników. WIOŚ nie prowadzi corocznych badań gleb.
	Użytkowanie	użytki rolne	ha ogółem miasto wieś	11 255 1 150 10 105	powiat nie przekazał zestawienia ewidencji	11 147 1 142 10 005	POŚ, UM	Nastąpił spadek udziału użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy.
		użytki leśne		4 924 141 4 783		4 789 141 4 648		Nastąpił spadek udziału użytków leśnych w ogólnej powierzchni gminy.
		grunty zabudowane		1 211 275 936		1 456 283 1 173		Nastąpił wzrost udziału gruntów zabudowanych w ogólnej powierzchni miasta i obszarów wiejskich.

Oceniany element	Wskaźnik		Jednostka miary	stan wyjściowy 2009	2010	2011	Źródło danych	OCENA (opis)
Powierzchnia ziemi Gleby	Użytkowanie	grunty pod wodami	ha ogółem miasto wieś	96 28 68	j.w.	96 28 68	POŚ, UM	Powierzchnia gruntów pod wodami pozostaje bez zmian.
		inne		143 16 127		141 16 125		Nastąpił spadek udziału innych typów gruntów, w tym nieużytków, w ogólnej powierzchni gminy.
Wody podziemne	Ilość GZWP		szt. nazwa	Północno - zachodni skraj Gminy (rejon Zagajnika) położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 315 Chocianów – Gozdnica			POŚ, GIOŚ, WIOŚ	Ostatnie badania prowadzone były w 2010 r. w punktach zlokalizowanych poza Gminą. Nie można ocenić wskaźnika ze względu na brak danych z WIOŚ za 2011 r. W dostępnych bazach danych nie ma opublikowanych aktualnych wyników badań monitoringowych.
	JCWPd		nazwa	JCWPd nr 90 i 91				
	Ilość punktów pomiarowych na terenie gminy		szt. miejsce	0	0	0		
	Jakość wód podziemnych JCWPd		klasa (rok) co decyduje ogólny stan chem.	brak pomiarów	II, III, IV pH, Zn, Mn dobry stan chem.	b.d.		
	Monitoring składowiska odpadów w Nowogrodźcu		tak / nie	tak	tak	tak	POŚ, UM	Monitoring jest prowadzony co roku. Najczęściej przekraczanymi wskaźnikami są: PEW, OWO.
	Przekroczenia wskaźników		opis	PEW II klasa OWO IV klasa	OWO IV i V klasa	PEW, OWO, Zn II klasa		
Wody powierzchniowe	Ilość punktów monitoringu rzek na terenie gminy		szt.	0	0	b.d.	WIOŚ	Ostatnie badania prowadzone były w 2010 r. w punktach zlokalizowanych poza Gminą. Nie można ocenić wskaźnika ze względu na brak danych z WIOŚ za 2011 r. W dostępnych bazach danych nie ma opublikowanych aktualnych wyników badań monitoringowych.
			miejsce poza gminą	poza gminą: Kwisa pon. uj. Oldzy // pow. Kliczkówki (Osieczów)		b.d.		
	Jakość wód płynących	1. elem. biolog. 2. elem. fiz-chem 3. stan potencjał ekologiczny 4. stan chem. 5. stan	klasa rok miejsce	II / II (2008)	1. II / III 2. pon. II / II 3. III / III 4. - / - 5. - / -	b.d.		

Oceniany element	Wskaźnik		Jednostka miary	stan wyjściowy 2009	2010	2011	Źródło danych	OCENA (opis)
Melioracja i ochrona przeciw-powodziowa	Zmeliorowane użytki rolne		ha	2 074	2 074	2 074	DZMiUW	Powierzchnia zmeliorowanych gruntów nie ulega zmianie.
	Zmeliorowane grunty orne		ha	870	870	870		
	Zmeliorowane trwałe użytki zielone		ha	1 204	1 204	1 204		
	Długość rowów i cieków naturalnych szczegółowych		km	193,7	193,7	193,7		
Powietrze atmosferyczne	Ilość stacji pomiarowych		szt.	1 Strzelecka	1 Strzelecka	b.d.	WIOŚ	Jakość powietrza utrzymuje się na podobnym poziomie. Emisja niektórych zanieczyszczeń wzrasta: SO_2. W stosunku natomiast do roku 2009 nie nastąpił wzrost NO_2. W dostępnych bazach danych WIOŚ nie ma opublikowanych aktualnych wyników badań monitoringowych, za rok 2011, co utrudnia w pełni ocenę wskaźnika jakości powietrza.
	Stężenia zanieczyszczeń powietrza	SO_2	ug/m^2/rok	4,9	8	b.d.		
		NO_2	ug/m^2/rok	19	19	b.d.		
	Roczna ocena jakości powietrza dla strefy ze względu na: - ochronę zdrowia - ochronę roślin		klasa	- A - A	- A - A	b.d.		
	Nazwa strefy do której należy gmina		strefa	bolesławiecko-lwówecka	strefa dolnośląska			
	Czynnik decydujący o klasie łącznej strefy ze względu na ochronę zdrowia		-	brak	brak	b.d.		
	Długość sieci gazowej		km ogółem miasto wieś	47,084 17,799 29,285	48,134 17,799 30,335	b.d.	GUS	Wzrosła długość sieci gazowej na terenie wiejskim. Nie można ocenić wskaźnika ze względu na brak danych GUS za 2011 r.
	Liczba budynków mieszkalnych z przyłączem gazowym		szt. ogółem miasto wieś	246 196 50	250 199 51	b.d.	GUS	Wzrosła ilość połączeń gazowych do gospodarstw domowych. Nie można ocenić wskaźnika ze względu na brak danych GUS za 2011 r.

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	stan wyjściowy 2009	2010	2011	Źródło danych	OCENA (opis)
Powietrze atmosferyczne	Odbiorcy gazu [gosp. domowe]	szt. ogółem miasto wieś	391 374 17	405 382 23	b.d.	GUS	Wzrosła ilość odbiorców gazu, gospodarstw domowych korzystających z gazu. Nie można ocenić wskaźnika ze względu na brak danych GUS za 2011 r.
	Zużycie gazu	tys. m^3 ogółem miasto wieś	218,9 210,6 8,3	236,5 228,3 8,2	b.d.	GUS	Wzrosło zużycie gazu. Nie można ocenić wskaźnika ze względu na brak danych GUS za 2011 r.
	Ludność korzystająca z sieci gazowej	os. / % ogółem miasto wieś	1 244 / 8,3 1 167 / 29,0 77 / 0,7	1 273 / 8,5 1 184 / 29,4 89 / 0,8	b.d.	GUS	Zwiększyła się liczba ludności korzystająca z sieci gazowej. Nie można ocenić wskaźnika ze względu na brak danych GUS za 2011 r.
	Zużycie gazu na 1 mieszkańca / na 1 korzystającego	m^3/rok ogółem miasto wieś	14,7 / 559,8 52,0 / 563,1 0,8 / 488,2	15,8 / 584,0 56,8 / 597,6 0,7 / 356,5	b.d.	GUS	Spadło zużycie gazu zarówno na 1 mieszkańca, jak i na 1 korzystającego z sieci na terenie wiejskim, natomiast na terenie miejskim wzrosło. Nie można ocenić wskaźnika ze względu na brak danych GUS za 2011 r.
Odnawialne źródła energii	Liczba instalacji działających w oparciu o energię odnawialną	szt. rodzaj	1 elektrownia wodna	1 elektrownia wodna	1 elektrownia wodna	POŚ	Nie powstały nowe instalacje pracujące w oparciu o energię odnawialną.
	Zużycie energii na 1 mieszkańca / na 1 korzystającego	kWh miasto	709,0 / 2 124,0	721,1 / 2 118,4	b.d.	GUS	Wzrosło zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca na terenie miasta, jednak biorąc pod uwagę wskaźnik na 1 korzystającego – wartość spadła. Nie można w pełni ocenić wskaźnika ze względu na brak danych GUS za 2011 r.

Oceniany element	Wskaźnik		Jednostka miary	stan wyjściowy 2009	2010	2011	Źródło danych	OCENA (opis)
Środowisko akustyczne	Natężenie ruchu pojazdów	dr. A4 Wykroty 65 m od jezdni	pomiar hałasu dB szt. sam. lekkie / ciężkie	b.d.	62,7 dB 990 / 142	b.d.	WIOŚ (2009) POŚ – Opracow. ekofizjograficzne (2010) Generalny Pomiar Ruchu (GPR - 2010)	Pomiary ruchu drogowe prowadzone są przez Zarządców dróg w ramach prowadzonych co 5 lat Generalnych Pomiarów Ruchu (GPR). Nie zawierają one jednak pomiaru emitowane hałasu. Badania prowadzone są również przez WIOŚ, jednak w każdym roku prowadzi się je w innych miejscach (natężenie ruchu oraz pomiary hałasu). Przedstawione dane za 2009 rok pochodzą z badań WIOŚ, dane za rok 2010 z GPR oraz z badań przeprowadzonych na cele opracowania Ekofizjografii dla gminy. Brak danych za rok 2011 jest spowodowany brakiem publikacji raportu WIOŚ.
		dr. A4 Nowa Wieś, 80 m od jezdni		b.d.	59,4 dB 742 / 128	b.d.		
		dr. nr 4 Zebrzydowa		71,1 dB	b.d.	b.d.		
		dr 94 Parzyce		b.d.	69,1 dB 244 / 46	b.d.		
		dr. 94 Wykroty		62,2 dB	70,4 dB 158 / 40	b.d.		
		dr. 296 Godzieszów 58		b.d.	68,1 dB 220 / 30	b.d.		
		dr. 296 Godzieszów, między drogą nr 94 i węzłem autostrady		b.d.	67,7 dB 166 / 18	b.d.		
		dr 296 Jeleniów		b.d.	65,5 dB 104 / 16	b.d.		
		dr. 357 Nowogrodziec, ul. Strzelecka 23 (Kaolin)		b.d.	68,4 dB 130 / 8	b.d.		
		dr. 357 Nowogrodziec ul. Lubańska (OSP)		b.d.	67,7 dB 452 / 24	b.d.		
		dr. 357 Lubań - Zebrzydowa		b.d.	b.d. 1 275 / 195	b.d.		
		dr. 357 Zebrzydowa - Osiecznica		b.d.	b.d. 1 659 / 348	b.d.		
		dr. 357 Zebrzydowa		64,9 dB	b.d.	b.d.		

Oceniany element	Wskaźnik		Jednostka miary	stan wyjściowy 2009	2010	2011	Źródło danych	OCENA (opis)
Środowisko akustyczne	Natężenie ruchu pojazdów	dr. 2274D Nowogrodziec ul. 1 Maja 45	pomiar hałasu dB szt. sam. lekkie / ciężkie	b.d.	66,9 dB 204 / 14	b.d.	POŚ	j.w.
		dr. 2496D Milików 145		b.d.	64,1 dB 192 / 1	b.d.		
		dr. 2279D Gierałtów – cmentarz		b.d.	63,5 dB 109 / 8	b.d.		
		dr. 2291D Parzyce 47		b.d.	57,0 dB 48 / 2	b.d.		
Promieniowanie elektromagne-tyczne	Ilość źródeł promieniowania elektromagn. - ciągłych (linie WN–400kV) - punktowych (anteny)		szt.	- b.d. - b.d.	- 1 - 12	- 1 - 12	POŚ, WIOŚ	Na terenie Gminy i Miasta nie prowadzi się pomiarów promieniowania.
	Ilość punktów pomiarowych		szt.	0	0	b.d.		
	Pomiar promieniowania		opis	brak pomiarów	brak pomiarów	b.d.		
Przyroda	Parki spacerowo – wypoczynkowe (miasto)		szt. / ha	1 / 2,0	1 / 2,0	1 / 2,0	SG-01	Powierzchnia i ilość obiektów zieleni urządzonej na terenie Gminy i Miasta pozostaje bez zmian.
	Zieleńce (miasto)		szt. / ha	4 / 1,2	4 / 1,2	4 / 1,2		
	Zieleń uliczna (miasto)		ha	4,20	4,20	4,20		
	Tereny zieleni osiedlowej (miasto)		ha	1,80	1,80	1,80		
	Długość żywopłotów (miasto)		m	600	600	600		
	Cmentarze		szt. / ha ogółem miasto wieś	6 / 3,50 2 / 1,40 4 / 2,10	7 / 4,30 3 / 2,20 4 / 2,10	7 / 4,30 3 / 2,20 4 / 2,10	SG-01	Na przestrzeni lat wzrosła ilość i powierzchnia cmentarzy.

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	stan wyjściowy 2009	2010	2011	Źródło danych	OCENA (opis)
Przyroda	Obszary sieci NATURA 2000	szt. - PLH - PLB	 - 2 - 1	 - 2 - 1	 - 2 - 1	POŚ / GDOŚ	Liczba terenów prawnie chronionych pozostaje bez zmian.
	Rezerwat przyrody	szt. ha	1 3,24	1 3,24	1 3,24	POŚ	
	Liczba pomników przyrody	szt.	12	12	12		
Odpady	Budynki mieszkalne objęte zbiórką odpadów komunalnych	szt. ogółem miasto wieś	 2 930 586 2 344	 2 930 586 2 344	 3 014 609 2 357	SG-01 cz.3b	Ilość budynków mieszkalnych objętych zbiórką odpadów komunalnych zwiększyła się.
	Odpady komunalne zebrane selektywnie	Mg miasto / wieś ogółem papier szkło tw.sztuczne wielkogab.	 19,1 / 78,2 5,5 / 21,8 8,3 / 33,2 5,3 / 21,2 0 / 2,0	 27,0 / 108,1 6,8 / 27,0 13,3 / 53,2 6,9 / 27,6 0 / 0,3	 30,5 / 142,8 3,8 / 17,3 14,0 / 55,8 10,4 / 41,7 2,3 / 28,0	SG-01 cz.3b	Wzrosła ogólna ilość odpadów selektywnie zbieranych: - spadła jednak ilość zbieranego papieru, wzrosła ilość zbieranego szkła, - wzrosła ilość zbieranych tworzyw sztucznych, - wzrosła ilość zbieranych odpadów wielkogabarytowych.
	Azbest	m^2 / Mg	15 500,8 / 161,849	15 500,8 / 161,849	15 500,8 / 161,849	UM	Ilość azbestu na terenie Gminy i Miasta pozostaje bez zmian.

b. d. – brak danych
GUS - Główny Urząd Statystyczny
POŚ – Program Ochrony Środowiska
UM – Urząd Miejski
SG-01, M-06, OS-5, M-09 – sprawozdania statystyczne
GIOŚ – Generalna inspekcja Ochrony Środowiska
WIOŚ – Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska
GDOŚ - Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
DZMiUW – Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
OWO – ogólny węgiel organiczny
PEW – przewodność elektrolityczna
Zn - cynk
JCWPd – Jednolita Część Wód Podziemnych
GPR – Generalny Pomiar Ruchu

Powyższa ocena wskaźnikowa może być modyfikowana w kolejnych raportach z realizacji POŚ oraz jego aktualizacji. Zbiór zaproponowanych i przeanalizowanych wskaźników może być z czasem ograniczony lub rozszerzony w zależności od potrzeb wynikających z analizy rzeczywistej sytuacji na terenie Gminy i Miasta. Ważne jest jednak, aby modyfikacje w zakresie wskaźników nie były zbyt duże, ponieważ trudno będzie porównywać poszczególne raporty między sobą.

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Zadania własne gminy, w zakresie spraw związanych z ochroną środowiska wynikają przede wszystkim z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), ale także z innych ustaw sektorowych dotyczących zasobów wód, przyrody, zagospodarowania przestrzennego. Gmina i Miasto Nowogrodziec przez kolejne dwa lata obowiązywania Programu Ochrony Środowiska wykonywała szereg zadań, wynikających wprost z ustawy o samorządzie gminnym, które odnosiły się przede wszystkim do następujących elementów:

- ładu przestrzennego, gospodarki terenami i ogólnie pojętej ochrony środowiska,
- dbałości o infrastrukturę techniczną np.: dbałości o stan wodociągów i zaopatrzenie w wodę, kanalizację, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, o utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i utylizacji odpadów komunalnych, o zapewnienie sprawnej komunikacji, zaopatrzenie w energię elektryczną, cieplną oraz gaz,
- zieleni komunalnej i zadrzewień,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- cmentarzy gminnych,
- promocji gminy.

Zadania zapisane w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Nowogrodziec, realizowane zgodnie z kompetencjami przez samorząd gminny oraz jednostki działające na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec zostały w zdecydowanej większości zrealizowane zgodnie z ogólną misją jednostki i zamierzeniami inwestycyjnymi.

Jak wynika z analizy przeprowadzonych inwestycji i wydatkowanych środków, Gmina i Miasto Nowogrodziec to jednostka, która przeznacza znaczne nakłady finansowe oraz administracyjne na rozwój jednostki, zarówno w ramach prowadzonych inwestycji i przedsięwzięć, jak i działań organizacyjnych.

Spośród wyznaczonych w planie operacyjnym przedsięwzięć do realizacji w ramach polityki ekologicznej na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec w latach 2010 - 2011 większość przedsięwzięć została zrealizowana. Część inwestycji i zadań z uwagi na ciągłość, długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji czy dofinansowań została zrealizowana częściowo (kontynuacja inwestycji, jej rozpoczęcie lub zakończenie).

Ze względu na założone koszty realizacyjne planowanych przedsięwzięć, zadania zostały zrealizowane w ponad 90 %, biorąc pod uwagę planowane oraz rzeczywiste wydatki. Na niektóre przedsięwzięcia wydatkowano mniejsze kwoty, co było związane z dobrym gospodarowaniem dostępnych środków finansowych, a nie z brakiem realizacji części zadania. Gmina pozyskiwała także środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak fundusze Unii Europejskiej czy dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Należy zauważyć, że władze Gminy i Miasta Nowogrodziec przeznaczają znaczne nakłady finansowe na najważniejsze priorytety środowiskowe, jak np. rozwój infrastruktury drogowej, wodociągowo – kanalizacyjnej (oczyszczania ścieków, sieć kanalizacyjna i wodociągowa) oraz modernizacji kotłowni w budynkach użyteczności publicznej czy też rekultywacja składowiska odpadów. Organy Gminy wybierają te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb Gminy są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców.

Burmistrz Nowogrodźca w ostatnich latach największy nacisk kładł w realizację projektu rozbudowy sieci wodociągowo – kanalizacyjnej oraz budowę oczyszczalni ścieków. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w Gminie i Mieście Nowogrodziec to nie tylko zadanie własne Gminy, ale przede wszystkim jedno z najważniejszych zadań strategicznych jednostki. Realizacja tego wieloletniego projektu inwestycyjnego wymagała dużego zaangażowania organizacyjnego. Co roku projekt obciążał również finansowo budżet Gminy oraz firmy Hydro-Tech Sp. z o.o. Część środków była pozyskana z dotacji z Unii Europejskiej.

Zrealizowany projekt „Rozwiązanie gospodarki wodno - ściekowej w Gminie Nowogrodziec – Etap Ia" jest pierwszym etapem realizacji programu wyposażania aglomeracji Nowogrodziec w system kanalizacji, przyczyniający się do pełnego wdrożenia regulacji prawa Wspólnoty Europejskiej w zakresie jakości wód. W ramach projektu zostały zrealizowane następujące zadania:

- budowa oczyszczalni ścieków w Nowogrodźcu o przepustowości $Q_{śr.d.}$=1 650 m^3/d,
- budowa systemu kanalizacji ściekowej w mieście Nowogrodziec o długości 15,1 km,
- przebudowa sieci wodociągowych w mieście Nowogrodziec o długości 17,5 km.

W miejscu zlikwidowanej oczyszczalni położonej w północnej części miasta Nowogrodziec, nad rzeką Kwisą, wybudowano nową oczyszczalnię ścieków, która pracować będzie z wykorzystaniem metod mechaniczno - chemiczno - biologicznego oczyszczania ścieków. Wydajność oczyszczalni ścieków została tak zaprojektowana, aby oczyścić wszystkie ścieki powstające na terenie Gminy i Miasta, dopływające zbiorczym systemem kanalizacji oraz dowożone taborem asenizacyjnym. Będzie to minimalizować ilości ścieków odprowadzanych w sposób niewłaściwy lub niekontrolowany do środowiska z obszarów dotychczas nieskanalizowanych.

Inwestycję zrealizowano zgodnie z najwyższymi standardami środowiskowymi, wykorzystując najnowsze technologie i proekologiczne rozwiązania.

Oprócz zadań inwestycyjnych, które angażowały największe nakłady finansowe, jednostka przeznaczała również środki na zadania bieżące, jak utrzymanie zielni, zimowe utrzymanie dróg, remonty dróg, współpraca z placówkami oświatowymi.

Ostatecznie realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Nowogrodziec w latach 2010 - 2011 ocenia się pozytywnie. Ocenę zadowalającą potwierdza przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie Gminy i Miasta Nowogrodziec. Wskazuje ona, że zwiększają się długości podstawowych sieci infrastrukturalnych, takich jak sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa oraz zwiększa się liczba mieszkańców mająca dostęp i korzystająca z infrastruktury mającej zapewnić poprawę jakości środowiska na terenie Gminy i Miasta.

Aby stwierdzić realną poprawę jakości środowiska (znajdującą odzwierciedlenie w analizie jego jakości) potrzeba jednak dłuższego okresu czasu i dalszych działań inwestycyjnych. Wzrost sieci infrastruktury przyczyni się w dłużej perspektywie do poprawy

jakości środowiska, wód powierzchniowych, podziemnych czy powietrza, co jednak będzie widoczne w przyszłości.

Części wskaźników nie można jednak ocenić ze względu na brak danych w każdym roku obejmującym okres sprawozdawczy. Nie jest to jednak związane z niewystarczającą ewidencją prowadzoną przez Urząd Miejski, a z brakiem danych udostępnianych przez jednostki odpowiedzialne, np. za prowadzenie monitoringu środowiska przyrodniczego, czy innych analiz środowiskowych (przede wszystkim WIOŚ i GUS).

Należy na zakończenie wspomnieć o tym, że Burmistrz Nowogrodźca jako osoba władająca Gminą, z zaangażowaniem realizuje działania mające na celu rozwój gospodarczy i inwestycyjny jednostki. 27 marca 2012 r. we Wrocławiu podczas gali finałowej rankingu Filary Polskiej Gospodarki 2011 dla województwa opolskiego i dolnośląskiego samorząd Gminy zdobył tytuł Samorządowy Menedżer Regionu. W imieniu samorządu nagrodę odebrał Burmistrz Nowogrodźca. Gmina i Miasto Nowogrodziec to jednostka wyróżniająca się pod względem tempa rozwoju, pozyskania pieniędzy unijnych, wspierania przedsiębiorców oraz angażowania się w działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnych.